

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Ejnar Poulsen

Rødding-
Løvel-
Pederstrup
Pastorats
Skoler

EJNAR POULSEN:

Rødning-Løvel-Pederstrup Pastorats Skoler

Et Jubilæumsskrift i Anledning af Skolernes 200 Aars
Bestaaen, udgivet paa Foranledning af Rødning-Løvel-
Pederstrup Sogneraad.

Viborg
Carlo Mortensens Bogtrykkeri
1937

RØDDING-LØVEL-PEDERSTRUP
PASTORATS SKOLER

EJNAR POULSEN:

Rødding-Løvel-Pederstrup Pastorats Skoler

Et Jubilæumsskrift i Anledning af Skolernes 200 Aars
Bestaaen, udgivet paa Foranledning af Rødding-Løvel-
Pederstrup Sogneraad.

Viborg
Carlo Mortensens Bogtrykkeri
1937

Før de historiske Dokumenter begynder at tale til os, ja lige saa længe som Kirkerne har staaet, har der sikkert været en Degn i Rødding-Løvel-Pederstrup, altsaa en Degn for hele Pastoratet, ligesom der var en Sognepræst.

Denne Sognedegn havde fra gammel Tid de samme Pligter, som Kirkesangeren fik efter 1814; men tillige skulde han i Præstens Forfald prædike og i det hele taget være Præstens Medhjælper.

Efter Reformationens Indførelse blev det paalagt Degnen at undervise Bønderbørnene i »Børnelærdommen«, d. v. s. Kristendomskundskab, og denne »Degnelæsning« foregik almindeligvis i Kirken hver Søndag en Time før Gudstjenesten; men desuden skulde Degnen samle Ungdommen en Gang om Maaneden paa Omgang i Hjemmene i Sognets Yderkanter »en Søndag Eftermiddag, naar det er dejligt Solskin, og Børnene kan komme fra Huse«. Denne Undervisning bestod i at »undervise og forhøre dennem udi Katekismus med en god Tilløkkelse, sjunge en Salme med dennem, og lade dennem siden høfligen lege paa Gaden«.

Saaledes var Undervisningen fra Reformations-tiden op gennem 200 Aar, men desuden var der hist og her lidt Hjemmeundervisning, særlig Bibellæsning og Skrivning.

Efter Frederik IV's Oprettelse af Rytterskolerne 1721 gik en Del Godsejere i Kongens Fodspor og oprettede Skoler paa deres Godser.

Et ordnet Skolevæsen paa Landet kom først ved Forordningen af 23. Januar 1739, men allerede før den

Tid, nemlig ved Fundats af 20. December 1737, havde Fru Margrethe Dorthea Braes, Anders Kjørulfs Enke, til Sødal oprettet Skoler i Rødding og Løvel, og det var Skoler, der opfyldte ovennævnte Forordnings Krav.

Skolerne i Rødding og Løvel var de første i Nørlyng Herred, og Biskop Wøldike, Viborg, fremhævede
 ↪ Der er da god Grund til at ofre et Par Ord paa den dette 1738 til Efterfølgelse andre Steder.

Dame, der var Pionør paa Skolevæsenets Omraade, og vi vil derfor opfriske hendes og hendes Ægtefælles Biografi: thi hun havde Hjerter til at bringe det nødvendige Offer, men det var hendes dygtige Ægtefælle, der havde samlet Midlerne. Anders Kjørulf havde forøvrigt allerede 1731 bygget en Skole paa Fur, som hans Enke forbedrede 1739.

Anders Mortensen Kjørulf,

der var født 1662 som Søn af Herredsfoged Morten Laursen i Kjær Herred, »havde i sin Tid skrabet meget Gods og Midler sammen, dog ikke alt retvis; thi han var en haard Mand at have med at bestille!« Han var først Forpagter af Gudumlund og Lindenberg til han 1687 blev Ejer af Bjørnsholm (Vitskøl Kloster) og senere tillige Ejer af: Sødal 1729, Ørndrup paa Mors, Havbrogaard og Mølgaard i Havbro Sogn, Holmgaard i Skals, Øen Fur, Halkjær og en Del spredt Bøndergods. Han belv optaget i Adelstanden 11. April 1724. De sidste Aar boede han paa Sødal, og der døde han 3. Februar 1735.

Kjørulfs første Hustru, Kirstine Møller, var født 13. November 1672 paa Holbækgaard, Datter af Forpagter Peder Hansen Møller, hun døde 1725, og Kjørulf blev gift anden Gang 6. August 1728 med Margrethe Dorthea Braes, der var født 3. Oktober 1692 som Dat-

Anders Kjerulf og Frue.

ter af Borgmester i Kalundborg Diderik Christian Braes, Ejer af Kokkedal, og Hustru Ingeborg Seefeld.

Margrethe Dorthea Braes blev altsaa Enke 1735 og forpagtede derfor Sødal bort til Didrik Iversen, der var paa Sødal 1732, vist som Ridefoged, men 1735 træffer vi ham som Forpagter paa Holmgaard i Skals, en af Kjerulfs Gaarde. Han fik Sødal uden egentlig Forpagtningsafgift, og da han var Enkemand og jævnaldrende med Fru Braes, kan man jo gætte paa, at de har tænkt paa Ægteskab; det skete dog ikke, og Fruen døde 29. Januar 1740 som Enke.

Det var altsaa denne Margrethe Dorthea Braes, salling Kjerulfs Enke, som 20. December 1737 opretter Nørlyng Herreds første Skoler i Rødning og Løvel. Hun havde købt Rødning Kirke 1737, eller lidt før, men fik først Skøde 4. Februar 1738, og da der ingen Degnebolig var i Rødning, havde hun nu som Kirkeejer Pligt til at bygge en saadan; det gjorde hun og tilbyggede samtidig en Skolestue. Desuden lod Fruen en Skole med Bolig til Skoleholderen opføre i Løvel. Vi kan ogsaa nævne, at hun skænkede en Lysekrone til Rødning Kirke og prydede Ørum Kirke med nye Stole 1738.

Ved Opførelsen af Degneboligen i Rødning udførte Fruen en Pligt, men Skolen samme Sted og i Løvel var et frivilligt Offer; og hun nøjedes ikke med at bygge de to Skoler; men hun gav 400 Rdl., bundet i Sødal, hvoraf Renterne skulde anvendes til Løn for Degnen i Rødning og Skoleholderen i Løvel samt til Skolernes Vedligeholdelse. Den øvrige Udgift til Skolevæsenet fordeltes paa Bønderne under Sødal Gods, og en Specification herover findes i Fundatsen.

Til Gengæld for den Byrde, Skolevæsenet blev for de tre Sogne, fik man en lille Lettelse paa anden Maade, idet man herefter slap fri for at betale Degnens Hus-

leje, en Ydelse, der forhen betaltes Degnen, som saa selv maatte »skaffe sig Husværelse at bo i«.

I det følgende lader vi Fundatsens egne Ord fortælle:

Vi CHRISTIAN den Siette af Guds Naade, Konge til Danmark og Norge, de Benders og Gothers, Hertug udi Slesvig ic. Giøre alle vitterligt, at efter som hos Os allerunderdanigst er bleven ansøgt og begiert Vores Allernaadigste Confirmation paa efterskrevne Fundat, lydende Ord efter andet som følger:

Stormægtigste, Allernaadigste Arve-Konge og Herre!

Udi den Hellig Trefoldigheds Navn haver jeg underskrevne MARGARETHA DOROTHEA BRAES, Sal. Anders Kierulfs efterladte Enke til Sædal, til Guds Ere og hans sande Kundskabs Udbredelse for Ungdommen udi Røding, Løul og Pederstrup Sogner, beliggende udi Viborgs Stift, Halsø Amt, Nørre-Lyng-Herred, ladet tvende Skoler oprette, saa og henlagt en Capital til de Fattige og Nødtrængende paa bemelte Sædals Guds udi disse trende Sogner, hvoraf de ugentlig kand nyde noget til deres Ophold og Leve-Brød, og paa det at dette Verk kand blive bestandig, nedlegger jeg for min Allernaadigste Konge denne allerunderdanigste Ansøgning om Confirmation paa efterfølgende Posten til en uryggelig Fundat for mig, Efterkommere og Eyere af Sædal.

1.) Ao. 1737 haver jeg paa min egen Bekostning og tilhørende Grund udi den Vester Ende af Løul By strax ved Kirken, for Løul og Pederstrup Sogners Ungdom ladet et Skolehuus opbygge, hvilket er bestaaende af 10 Fag skaaren Eege-Tømmer allevegne ud- og indvendig, samt 2de Skorsteene igiennem Huuset med Muursteen og Kalk opmuuret, og Norden for samme Huus en Kaal-Hauge dertil ladet indhegne og aflukke.

2.) Dette Skolehuuses Indretning er 3 Fag til Skole-

Stuen, hvorudi er opsat en stor Jern-Kakkelovn paa muuret Fod, 2de Borde à 3 Alen lange, 4 Benke, 2 Hyl-der af samme Længde, en ny Bibel, 4 Vindue-Karmer, med behørig Hængsler og Spende-Kroge, en Stue til Skoleholderen er 3 Fag, hvorudi en Jern-Kakkel-ovn opsat paa muuret Fod, 2de Vindue-Karme med 4 Vinduer udi, hvoraf de 2de ere hengte med behørig Jern- og Spende-Kroge, et Bord, 2de Bænke, et Senge-sted opslagen med en Alcobe af Snedker-Arbeyde for, udi bemelte Stue er afdeelt et lidet Spiise-Kammer, hvorudi er et Vindue, udi det ene Fag, hvor Skolestue-Skorsteenen er opmuret, er et liden Kiøkken indrettet med et Vindue udi, 3 Fag til Brøgger-Huuset, hvorudi er en Bag-Ovn til Skorsteenen opmuuret, udi samme Brøgger-Huus er et Vindue, Loft af nye Fyrre-Bræ-der er lagt over begge Stuer, Kiøkken og Forstuen i alt 7 Fags Huus, Døren af Gaden til Skolehuuset er 2de halve Døre med 4 Jern-Hængsler og Tilbehør, paa den nederste er Jern-Klinke og paa den øverste er Laas og Nøgel, Døren til Skole-Stuen derpaa er 2de Jern-Hængs-ler, Tilbehør, samt Laas og Nøgel, Døren til Skolehol-derens Stue derpaa er 2de Jern-Hængsler samt Klinke. Haandgreb og Tilbehør af Jern, en liden Dør af Kiøk-kenet til Haugen med 2de Jern-Hængsler og Spende-Krog inden paa, Spiiskammer-Døren derpaa er 2de Jern-Hængsler og Laas med Nøgel, Døren af Stuen til Brøggeret med 2de Jern-Hængsler, Klinke, Haand-greeb, med Tilbehør af Jern, Døren af Brøgger-Huuset til Gaden med 2de Jern-Hængsler og Spende-Krog in-den paa.

3.) Forbemelte Skolehuus med sit Inventarium, og hvad dertil herefter kand være henlagt og forbedret, hvormed Skoleholderen, som allerede er eller herefter antaget vorder, skal have god Indseende, hvilket jeg

og Efterkommere, Eyere af Sødal, altid udi forsvarlig Stand skal vedligeholde, og behoer Skoleholderen samme Huus uden nogen Afgift deraf at svare. Til hans Underholdning lover jeg af Christelig Kiærlighed, een-deel for at lette mine fattige Bønders Byrde udi disse Sogner, at samme saavel som øvrige udi disse 2de Sogner, der til denne Skole svarer derved kunde blive befriet for at contribuere til andre Skoler, eendeel og for at see Skoleholderen for sin Møye saaledes aflagt, at han derved kand være desto villigere til at forrette sit Embede, og fornemmelig derved af Omsorg at see de Unge veyleedet til Guds sande og saliggjørende Kundskab, paataget mig, som jeg herved lover for mig, Efterkommere og Eyere af Sødal aarlig til Skoleholderen at betale, ligesom fra Michaelis Anno 1737 skeed er, i reede Penge 12 Rdlr., siger Tolv Rixdaler, og det udi tvende Terminer til Paaske og til Michaelis, hver gang den halve Deel, desligest og som hannem af bemeldte Løul og Pederstrup Sogners Beboere, samt og af de mig i Røding Sogn tilhørende Bønder aarlig skal blive leveret 6 Tdr. Rug, 6 Tdr. Byg, 6 Læsser Lyng, 40 og 4 Læsser Lyng-Tørv, bemeldte Korn leveres til Skoleholderen aarlig imellem Martini og Jul, samt Lyng og Tørv ved Midsommers Tider, hvilket han saaledes, som herefter findes specificeret, annammer og oppebærger.

Til hvem Jorde- Godseter hørende	Løul Sogn og Bye.	Nye Matricul Hartkorn				Det som til Skoleholderen aarlig svares							
		td.	skp.	fr.	alb.	Rug.			Byg.			L	T.
						td.	skp.	fr.	td.	skp.	fr.		
	Peder Lauridsen -	5	-	-	2 ¹ / ₂	-	1	-	-	-	2	-	1
	Hans Christensen -	5	-	-	2 ¹ / ₂	-	1	-	-	-	2	-	1
	Niels Christensen -	3	-	-	1	-	1	-	-	-	2	-	1
	Peder Jensen -	3	1	1	1 ¹ / ₂	-	1	-	-	-	2	-	1
	Niels Jacobsen -	3	-	-	1	-	1	-	-	-	2	-	1
	Marqvar Andersen -	3	1	1	1 ¹ / ₂	-	1	-	-	-	2	-	1
	Peder Erichsen -	3	3	1	1	-	1	-	-	-	2	-	1
	Laurits Bertelsen -	3	3	1	1	-	1	-	-	-	2	-	1
Søedal.	Jacob Hansen -	3	1	3	1 ¹ / ₂	-	1	-	-	-	2	-	1
	Laurids Huus -	3	1	3	1 ¹ / ₂	-	1	-	-	-	2	-	1
	Peder Jensen -	3	2	-	2 ¹ / ₂	-	1	-	-	-	2	-	1
	Christen Jensen -	3	2	-	2 ¹ / ₂	-	1	-	-	-	2	-	1
	Niels Wredsted -	2	7	3	-	-	1	-	-	-	2	-	1
Annex	Niels Baltzerson -	4	4	3	-	-	1	-	-	-	2	-	1
	Thomas Andersen -	3	5	-	1 ³ / ₄	-	1	-	-	-	2	-	1
Gaar- dens	Poul Sørensen -	3	5	-	1 ³ / ₄	-	1	-	-	-	2	-	1
	Søren Jacobsen -	3	3	2	2 ³ / ₄	-	1	-	-	-	2	-	1
Sogne- Pr.	Christen Jacobsen -	3	3	2	2 ³ / ₄	-	1	-	-	-	2	-	1
	Jens Wredsted -	2	7	2	-	-	1	-	-	-	2	-	1
	Anders Sørensen -	3	5	1	-	-	1	-	-	-	2	-	1
	Johan Abrahamsøn -	3	5	1	-	-	1	-	-	-	2	-	1
	Løul-Mølle.												
	Niels Jensen af Maalinen, 1 Td. 4 Skp. 3 Fkr. af 1 Toft brugende Jord 4 - 1 - 2 - -	2	1	-	2	-	-	-	-	-	2	-	1
	Hauriis.												
	Jens Nørgaard -	5	1	2	-	-	1	-	-	-	2	-	1
	Jeppe Thomæsen -	4	4	-	2	-	1	-	-	-	2	-	1
	Anders Sørensen -	4	5	1	1 ¹ / ₂	-	1	-	-	-	2	-	1
	Kistrup.												
	Peder Sørensen -	3	6	-	2	-	1	-	-	-	2	-	1
	Søren Christensen -	5	2	-	-	-	1	-	-	-	2	-	1
	Peder Poulsen -	3	-	2	1	-	1	-	-	-	2	-	1
	Aadstrup.												
	Jens Erichsen -	3	-	-	1	-	1	-	-	-	2	-	1
	Peder Villumsen -	3	-	-	1	-	1	-	-	-	2	-	1
	Jens Andersen -	2	7	3	2 ¹ / ₂	-	1	-	-	-	2	-	1
	Oluf Jacobsen -	2	7	3	2 ¹ / ₂	-	1	-	-	-	2	-	1
	Pederstrup Sogn og Bye.												
	Christen Justsøn -	3	3	1	1	-	1	-	-	-	2	-	1

Til hvem Jorde- Godseter hørende	Nye Matricul Hartkorn				Det som til Skoleholderen aarlig svares							
	td.	skp.	lr.	alb.	Rug			Byg.			L.	T.
					td.	skp.	lr.	td.	skp.	lr.		
Christen Pedersøn -	3	3	1	1	-	1	-	-	2	-	-	1
Niels Christensen -	5	6	-	0	-	1	-	-	3	-	-	1
Christen Christensen -	3	6	1	-	-	1	-	-	2	-	-	1
Niels Aastrup -	5	-	1	0	-	1	-	-	2	-	-	1
Niels Jensen -	3	7	3	2	-	1	-	-	2	-	-	1
Thomas Sørensen -	2	7	3	-	-	1	-	-	2	-	-	1
Jens Pedersen -	2	6	2	2 $\frac{1}{2}$	-	1	-	-	2	-	-	1
Christen Andersen -	2	6	2	2 $\frac{1}{2}$	-	1	-	-	2	-	-	1
Niels Kiærgaards Enke	2	7	-	-	-	1	-	-	2	-	-	1
Peder Andersen -	4	0	-	2	-	1	-	-	2	-	-	1
Gl. Søren Madsen -	3	2	-	1 $\frac{1}{2}$	-	1	-	-	2	-	-	1
Ung Søren Madsen -	3	2	-	2 $\frac{1}{2}$	-	1	-	-	2	-	-	1
Jens Bødker -	-	4	1	1	-	1	-	-	2	-	-	-
Vraae.												
Peder Lund -	4	-	3	- $\frac{1}{4}$	-	1	-	-	2	-	-	1
Niels Jensen -	2	3	3	- $\frac{1}{4}$	-	1	-	-	2	-	-	1
Jens Sørensen -	2	3	3	- $\frac{1}{4}$	-	1	-	-	2	-	-	1
Laus Thorsagger -	3	1	3	- $\frac{1}{4}$	-	1	-	-	2	-	-	1
Svend Nielsen -	1	7	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1
Olle Nielsen -	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-
Gade-Huusene.												
Jens Jørgensen -												
Jens Jacobsen -												
Knud Nielsen -												
Bertel Jespersen -												
Anne Andersdatter -												
Christen Bertelsen -												
Jens Mouridson -												
Villads Sørensen -												
Poul Nielsen -												
Christen Hansen -												
Pederstrup.												
Jacob Bertelsen -												
Else Jensdatter -												
Af disse Gade - Huuse												
betaler aarlig af hver												
til Skoleholderen 4Sk.,												
er 3 Mk., som Balan												
ce imod												
-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-
Er af disse tvende Sogner	-	-	-	-	6	-	4	1	-	-	6	44

Til hvem Jorde- Godseter hørende	Nye Matricul Hartkorn				Det som til Skoleholderen aarlig svares							
					Rug.			Byg.			L.	T.
	td.	skp.	lr.	alb.	td.	skp.	lr.	td.	skp.	lr.	læs	læs
Røding Sogn og Bye												
Thomas Nielsen -	6	1	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Jacob Christensen -	2	5	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Jens Bøcker -	2	6	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Jens Nielsen -	2	7	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Villum Jacobsen -	3	4	3	1	-	-	-	1	-	-	-	-
Jacob Villumsen -	3	3	-	1 ^{1/4}	-	-	-	1	-	-	-	-
Jens Jensen -	2	5	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Niels Lund -	3	2	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-
Huus Mænd.												
Christen Christensen -	1	-	-	2 ^{1/2}	-	-	-	2	-	-	-	-
Jens Mikkelsen -	-	5	2	1	-	-	-	2	-	-	-	-
Peder Poulsen -	-	5	2	1	-	-	-	-	2	-	-	-
Knud Nielsen -	-	5	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Mikkel Nielsen -	-	2	3	1	-	-	-	-	2	-	-	-
Hans Christensen -	-	2	3	1	-	-	-	-	2	-	-	-
Jens Lauridsen -	-	2	3	1	-	-	-	-	2	-	-	-
Rasmus Rasmussen -	-	2	3	1	-	-	-	-	2	-	-	-
Villads Jacobsen -	-	2	3	1	-	-	-	-	2	-	-	-
Poul Nielsen -	-	2	3	1	-	-	-	-	2	-	-	-
Christen Nielsen -	-	2	3	1	-	-	-	-	2	-	-	-
Rasmus Christensen -	-	2	3	1	-	-	-	-	2	-	-	-
Clariis.												
Jens Sørensen -	3	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-

Hvilket oven og forestaaende specificeret gjør den Summa som melt er, 6 Tdr. Rug, 6 Tdr. Byg, 6 Læsser Lyng, Fyrtyve og Fire Læsser Tørv, og ihvorvel at samtlige specificerede Bønder, saavel Fremmede som mine egne Tienere, ere gandske villige til denne anførte Afgift aarlig til denne Skole at svare. saa haver jeg dog formædelst saadan et gudelig Verk ikke i Fremtiden skal blive omkast, ladet indhente enhver af de med mig udi disse tvende Løul og Pederstrup Sogner participerende Lods-Eyere deres derpaa skriftlig Svar og Tilstaaelse. Skoleholderen nyder og fri Græsning til en Koe, 10 à 12 Stykker Faar-Hoveder paa Løul Mark og udi Drift-

Gang med Dito Byens dens Creaturer uden nogen Græs-Penge eller anden Tyngde deraf at svare, undtagen alleene Vogte-Lønnen.

4.) Imod ovenmelte Penge og Korn med videre, som baade af Sødals Eyere, Løul og Pederstrup Sogners Beboere, samt Sødals Bønder udi Røding Sogn, Skoleholderen leveres og han til Løn aarlig annammer og oppebærer, skal han være forbunden til disse tvende Løul og Pederstrup Sogners Børn til flittig og upaaklagelig Information sig med ald Fliid at antage, med største Nidkierhed dennem udi deres Christendom og Børne-Lærdom selv personlig at oplære og underviise, saaledes som han for Gud og den Christelig Øvrighed agter at forsvare, uden nogen anden Betaling end melt er, undtagen hvad Forældrene hannem giver af deres Børn til Indgangs-Penge 2 à 4 Skilling af hver. Naar nogen af bemeldte Sogners Børn kommer saa fremmelig, at, naar de først haver lært deres Christendom til Grund, og derfor kand gjøre god Reede og Rigtighed, de da kand fatte Skriven og Regnen, om Skoleholderen forlanges dennem derudi at informere, nyder han ugentlig i saa Maade af hver 2 Skilling Danske, men skulde nogle Børn af andre Sogner indfinde sig til denne Skole for at lade sig i deres Christendom og andre Øvelser informere, nyder Skoleholderen derfor Betaling som ordinair udi andre Skoler paa Landet.

5.) Naar Skoleholderen har advaret disse melte udi bemeldte Sogner til hannem at levere, hvad herudinden er specificeret, da om nogle deriblant, dog imod ald Forhaabning, skulde findes enten langvarige eller gandske modtvillige saadant i rette Tide ikke at vilde udlevere og betale, haver Skoleholderen betimelig sin Restance Sødals Eyere at indlevere, som da lader det

hos Vedkommende udpante, og skulde der noget blive til Restanz formedelst Bøndernes Død, forarmede Tilstand, med videre, svarer Vedkommende deraf ligesaa fuldkommen, som Gaarden var i sin fulde Drift og Stand, saa Skoleholderen udi denne sin mentionerede Indkomst intet bør at afgaae.

6.) Sødals Eyere antager og constituerer Skoleholderen til bemeldte Skole, naar han først af den geistlige Øvrighed er examineret, og dertil dygtig befunden, hvilken Constitution uden ald Betaling, Skriver-Penge, eller anden Vilkaar, gives hannem paa slet Papiir, og om samme derefter skulle befindes enten at fremføre vrang Lærdom, at være forsømmelig, udygtig, eller med nogen anden slags Maade forsømmelig eller liderlig, da uden videre Lovmaal at afsættes, udi hans Sted en anden dygtig Person til Skoleholder igien at indsætte.

7.) Som udi Røding Sogn og Bye, hvor Sogne-Degnen er og altid haver været boende, ikke haver været nogen Degne-Boelig, og denne itzige Degn er boende i et Huus ibid., som min Sal. Mand før faa Aar siden har ladet opbygge, hvortil er en temmelig stor og god Urte-Hauge, af samme Huus Degnen aarlig haver svarret her til Sødal 6 Rdlr. Men da det Allernaadigst haver behaget D. K. M., paa min allerunderdanigst gjorte Ansøgning, Rødding, Løul, Pederstrup, Kierk, efter mig derpaa givne Allernaadigste Skiøde de Dato 4. Febr. 1738, til mig at sælge og afhænde, er samme af Degnen i Røding iboende Huus, som med gode og skikkelige Værelser ere indrettede, Skorsteen igiennem Huuset opmuuret, derefter til et Degne-Boelig henlagt, herefter at forblive saaledes, at Degn efter anden samme, som de uden Afgift beboer, forsvarlig vedligeholder, alle-

neste at jeg derudi reserverer for mig, Efterkommere og Eyere af Sødal, det Stalderum udi Sønder-Enden af samme Huus, som min Sal. Mand haver ladet indrette for de Bæster, som kjøres med her fra Gaarden til Kirken derudi at staae de Dage, imidlertid Guds Tieneste forrettes, ligesom den Post og i Degnens Fæste-Brev forhen er anført; den øvrige Tid benytter Degnen sig til egen Brug af samme Stald.

8.) Foruden at jeg, som udi næste Post er anført, Degnens iboende Huus til et Degne-Boelig herefter at forblive haver henlagt, haver jeg nest for afvigte Aar 1738 ved og til Norder-Ende af samme Degnens iboende Huus paa egen Bekostning af nye ladet opbygge til en Skole for Røding Sogns Ungdom 4 Fag Huus af skaaren Eege-Tømmer, Væggene derpaa samt Skorsteenen igiennem Huuset med Muursten og Kalk opmuuret, deraf de 3 Fag til en Skole-Stue er indrettet, derudi opsat en stor Jern-Kakkelovn paa Jern-Fod, 2de lange Borde, 4 Bænke à 5 Alen lang, 4 Karme Vinduer med 8 Vinduer udi med behørig Jern-Beslag, udi det 4de Fag er Skorsteenen opmuuret og derudi Indgang til Skolen paa den venstre Side, og Indgang til Kakkellovnen paa den Østre Side af Skorsteenen, nye Loft af Fyrre-Bræder over alle 4 Bindinger, Døren til Forstuen bestaar af tvende heele Døre med behørige Hengsler af Jern, paa den nederste Jern-Klinke og Behør, og paa den øverste Laas og Nøgle, Døren til Skole-Stuen er med behørig Jern-Klinke, og Haandgriep af Jern, Døren til Kakkellovnen Indgangen med Jern og Spende-Krog, samme Skolehuus med sit Inventarium, og hvad der endnu kand blive forbedret, skal af mig og Efterkommere, Eyere af Sødal, altid blive forsvarlig vedligeholdt.

9.) Som jeg for heele Røding Sogn, der er bestaaende af Hartkorn Bønder-Gods noget lidet over 100 Tdr., og deres heele Ungdom haver paataget mig denne Skole, som i nest anførte Post er meldet, at lade bygge og fremdeeles af mig, Efterkommere og Eyere af Søedal at holde ved lige, skjønt jeg ikke udi samme Sogn er eyende uden Bønder-Gods 41 Tdr. 3 Frk. $2\frac{3}{4}$ Alb., hvoraf meere end 10 Tdr. ere uden Bygning og Besætning; Saa haver jeg det ikkuns af Christelig Intention, endeel for at forbedre Sogne-Degnens Indkomst, for hans Umage at holde Skole udi bemeldte Skolehuus, endeel for at lætte mine faa og fattige Bønders Byrde i dette Sogn, der aarligen, foruden hvad der til Løul Skole svares, som i den 3 Post meldet er, til denne Skole i Røding skal levere 30 gode Læsser Brendetørv, at de derved kand blive befriet fra at contribuere til andre Skoler, paataget mig aarlig til Degnen at betale, ligesom allereede tvende Aar skeed er, Penge Sex Rixdaler, siger 6 Rdlr. til Paaske og Michaelis, hver gang den halve Deel, hvorimod bemelte Sogne-Degn uden nogen anden Betaling antager sig til flittig Information de faa udi bemeldte Sogn beboende mig tilhørende Bønder-Børn, samt og alle udi samme Sogn fattige Børn, hvis Forældre ere saa uformuende at de ey kand betale Skole-Lønningen til Indgangs-Penge, saa og om nogle vil have deres Børn informeret udi Skriven, dermed forholdes, ligesom i den 4 Post meldet er, de øvrige Bønder udi Røding Sogn, som ikke ere mig tilhørende, og lader deres Børn gaae til samme Skole, haver sig med Degnen (med mindre de bliver paalagt til andre Skoler at contribuere) om Skole-Lønningen af deres Børn at accordere.

10.) Efter at jeg udi den 3die og 9de Post haver forbundet mig og Efterkommere Sødals Eyere, Skole-

huuset og dessen tilhørende Inventarium forsvarligt at vedligeholde, saa haver Degnen og Skoleholderen dermed at have flittig Indseende, og at naar nogen Reparation derved er behøvende, da hver for sig saadant i rette Tide paa Sødal at tilkiendegive.

11.) Sogne-Degnen og Skolemesteren skal, i allerunderdanigst Følge af H. K. M. Allernaadigste Forordning og Instrux for Skoleholderen af Dato 23. Jan. 1739, være forpligtet Morgen og Aften at holde Bøn med de Unge, og ikke ved en anden, men selv personlig, at forrette deres Skole-Embede, uden Sygdom, Svaghed, samt Degnens anden lovlig Forfald med Reyse eller deslige, som han dog forud giver Præsten tilkiende, uden hvis Vidende og Tilladelse han sig ingen Reyser eller nogen Forfald i anden Maade maa foretage.

12.) Ligeleedes efter forbemeldte Allernaadigste Forordning og Instrux skal Sogne-Degnen og Skolemesteren med allerstørste Fliid, Troeskab og Nidkierhed forestaa deres Skole-Embede saaleedes som de for Gud og den Christen Øvrighed vil tilsvare, i Særdeleshed skal de lade sig det være angelegen, saaleedes at oplære de Unge i Guds Kundskab og hans Naades Frygt, at de ey alleene kand blive underviiste til at vide Guds Villie og de til Saligheden fornødne Hoved-Lærdomme, men endog idelig og alvorlig opmuntrede til at adlyde og følge de samme, de maa som deres Lærere ikke give de Unge nogen Forargelse med Eeder, Bander eller anden usømmelig Ting, men heller herudi give dem et got Exempel til at efterfølge og ved alle Leyligheder forestille og indskierpe dennem de meest i Svang gaaende Synders Vederstyggelighed og den Straf og Vrede, de fra Gud i Himmelen fører med sig, Guds Ords

Foragt og Forsømmelse, samt Eeder, Bander, Sabbathens Overtrædelse, Drukkenskab, Svig og Bedragerie, og saa videre, til at faae Skræk og Afskye for disse og andre Synder og Laster, og derimod at formane dennem til Fliid og Guds frygt, ja opvække Kiærlighed og Lyst til de samme.

13.) Alle disse Børn, som ere udi disse Sogner, der udi den 4de og 9de Post meldet er, skal og i allerunderdanigst Følge og Efterlevelse af benævnte Allernaadigste Forordning og Instrux søge Skolen, fra de ere 7 Aar gamle og til de ere 12 Aar gamle i det ringeste. fra den Tid Kornet er indhøstet, til Paaske eller længere, ligesom Omstændighederne kand være og Præsten det best kunde finde, naar de ere komne til deres Alders tolvte Aar, bør de ey heller forlade Skolen, men indfinde sig i den i det ringeste nogle Dage om Ugen for at bygge videre paa den Saligheds Grundvold, de haver lagt, og veyleedes til Overbevisning, at de bør samme lade finde Sted hos sig til Hiertets Forandring og Levnets daglig Forbedring, hvilket altid dennem af Degnen og Skoleholderen maa foreholdes og ved Aars og Alders Tiltagelse nest Guds Bistand kand gjøre meere Frugt, hvorved de Unge kand have Anledning at blive desmeere grundige udi det, som ved Confirmationen af dennem udkræves.

14.) Som paa Sødals Gods udi Rødding, Løul og Pederstrup Sogner nu forefindes 12 fattige Mennisker, hvilke efter Deres Kongelig Majestæts Allernaadigste Forordning om de Fattiges Væsen nyder af den hos disse trende Sogner oprettede Fattiges Casse, nemlig 3 af den 1ste Classe hver aarlig 2 Tdr. Rug og Penge 2 Sldr., 5 af den anden Classe hver aarlig 1 Td. Rug og 1 Sldr. Penge, 4 af den 3 Classe hver aarlig 4 Skp. Rug

og Penge 2 Mk., da ihvorvel at det er lidet til disse fattige Menniskers fornemmelig deres iblant dennem som ere Syge og Sengeliggende, aarlige Underholdning, saa er det dog en temmelig Udgift for mine fattige Bønder i bemelte Sogner, som mange andre store Udgifter daglig paaligge, til samme Fattige at contribuere: thi haver jeg af Christelig Kiærlighed til mine fattige og nødtrængende Næste, som og for at lindre noget paa mine Bønders Byrde, at de saavel som jeg kunde der ved være befriet fra herefter at betale noget enten til disse eller andre Sogners Fattige eller Herreds-Casser, (siden jeg de Fattige paa mit Gods i disse Sogner (nest Gud) saaledes skal forsyne, at de ikke skal faae Aarsag til at gaae udi andre Sogner at betle) paataget mig ugentlig at svare og meddeele til 12 fattige Mennisker af Sødals Gods i Røding, Løul og Pederstrup Sogner, nemlig til de 4 Fattige en Mark Danske, saa og hver af disse Fattige derforuden aarlig Hielp til Klæder og Huus-Leye 1 Rdlr. 2 Mk., som ere i alt til disse Fattige aarlig 40 Rdlr., og til hver af de øvrige 8 Fattige, derforuden Hielp til Klæder og Huus-Leye 4 Mk., hvilket gør i alt til disse 8 Fattige aarlig 40 Rdlr., og bliver da den Summa til disse 12 Fattiges aarlige Underholdning 80 Rdlr., siger Firesindstve Rixdaler.

15.) De Fattige og Nødlidende, som til dette Legatum at nyde da først bliver indskrevne, lader jeg selv de udi bemelte 3 Sogner paa Sødals Gods meest Nødtrængende udsøge, og naar nogen af dennem ved Døden afgaaer, da jeg eller Efterkommere Eyere af Sødal lader udsøge og efterspørge de meest Nødtrængende af bemelte Gods udi disse Sogner igien, som for den Afdødes Pension skal blive indskreven, hvilken da skal nyde den foriges Pension fra Dødsfaldets Dato. Distributionen af dette Legatum tager sin Begyndelse fra

nestkommende 1ste Maji, saafremt mig Allernaadigst inden den Tid maa forundes D. K. M. Confirmation.

16.) Skulde nogen af disse Almisse-Lemmer, som for dette Legatum at nyde bliver indskrevne, falde til en eller anden forargelig Levemaade, saasom Horerie, Drukenskab og andre saadanne grove Laster, som dennem lovlig kand overbeviises, haver jeg eller efterkommere Eyere af Sødal Magt til den dennem tillagte Portion gandske at fratage, og samme til en anden Nødlidende i disse Sogner igien at bortgive.

17.) Og paa det at disse Fattige, som mueligt kunde tildrage sig, skulde gaa forgieves, disse dennem tillagte Portioner ugentlig her paa Sødal at afhente og imodtage, formedelst at enten Sødals Eyere eller Fuldmægtig, der samme skulde udlevere, ikke kunde være tilstæde, og de Fattige i saa Maade skulde lide Mangel for dennem tillagte Mund-Portion, saa forbinde jeg baade mig og Efterkommere Eyere af Sødal herved aarlig til den residerende Capellan i Røding Præstegaard de udi den 14 Post meldende 80 Rdlr. udi tvende Terminer at levere til den 1 Maji og 1 Novembr. hver gang den halve Deel 40 Rdlr., da hver halve Aar bemeldte 2de Dage leveres de 12 Fattige de dennem til Klæder, Huus-Leye i Hielp tillagte 5 Rdlr. 2 Mk., Resten, som er 34 Rdlr. 4 Mk., bliver da for et halv Aar eller 26 Ugers Portioner at uddeele ugentlig 8 Skill. Danske, for disse meldende Penge, som Præsten til Distributionen aarlig oppebærer, giver han Vedkommende Qvittering udi en Bog, som jeg dertil skal lade indrette, hvilke Penge, hvad deraf maatte være i Behold, hos Præsten ved forefaldende Forandring eller Dødsfald, bliver en Gields Fordring i hans Boe, og skulde jeg haabe, Præsten een efter anden, siden at

saadant sigter til Guds Ære og hans fattige Lemmers Nytte og Gavn, ligesom jeg og dennem vil have kiærligst ombedet, at de ugentlig deraf i Kirkerne udi hver Sogn, hvor de Fattige sig, som dette Legatum nyder, opholder, efter at Guds Tienestes Forretning er til Ende, til de indtegnede 12 Fattige vilde udi hans Medhielperes Nærværelse levere hver af dennem, hvad de i saa Maade bliver tillagt, til den Ende lader jeg indrette 12 Bøger giennemdraget og forseglet, hvoraf hver af de Almisse-Lemmer skal have een, hvilken altid skal medbringes til Præsten i Kirken, naar den Fattige enten selv eller ved en anden sin Portion imodtager, da Sogne-Degnen derudi til Erindring og Beviis for begge Parter samme kand indtegne, til velbemelte Præsten udi Røding bliver leveret en Protocoll giennemdraget og forseglet, hvorudi Præst efter anden behagelig vilde indføre de Almisse-Lemmer, som disse Portioner bliver tilagt, den ved Dødsfald blant disse Nødlidende forefaldende Forandring og endelig Indtægts og Udgifts Regenskab, af denne Distribution, hvilken ved forefaldende Visitationer, af Biskoperne og Provsterne maatte blive efterseet og dessen befindende ventelige Rigtighed derudi antegnet. Naar een af disse Almisse-Lemmer ved Døden afgaar, og en anden i den Sted bliver indtegnet, tager samme imod den Fattiges Bog og Portion fra Dødsfaldet, som i den 15 Post melt er.

18.) Og paa det at denne min Christelig Intention om ermeldte Degnens og Skoleholderens Løn, Skolehusenes Vedligeholdelse og det til de 12 Fattige aarlig udleverede Legatum ey skal rygges, men stedse næst Guds Bistand af Sødals Eyere efter min Død holdes bestandig, saa skal til saadan af mig derudinden udlovede Gave, hvad heller Sødal, som ikke til nogen enten er pantsat eller udi andre Maader behæftet, gaaer i Skifte, Arv, Kiøb eller Gave, en Capital af 2000 Rdrl.,

siger To Tusinde Rixdaler, derudi med første Prioritet bliver staaende fri for Arv, Kiøb, Pant, eller hvad Navn nævnes kand, urørendes og upræjudicerendes, hvoraf den aarlige Rente 100 Rdlr. til denne Distribution, som melt er, nemlig til Sogne-Degnen 6 Rdlr., til Skoleholderen 12 Rdlr. og til de Fattige 80 Rdlr., til sammen 98 Rdl. skal erlægges, de overskydende 2 Rdlr. aarlig bliver udi Søedal Eyeres Bevaring til Skolehuusenes forsvarlig Vedligeholdelse, hvilket og af alle Efterkommere og Eyere af Søedal uryggelig holdes og efterkommes skal, saafremt de vil vente dem af den barmhiertige Gud i Himmelen ald Naade, Lykke og Velsignelse, jeg vil og allerydmygst og tjenestvilligst have ombedet, at Deres Høyerværdighed Biskopen over Viborg Stift, værende og efterkommende, ved deres Visitationer udi disse Meenigheder, ligesaa og Herreds-Provsterne ved deres aarlige Visitationer, vilde eftersee, at saadant uryggelig bliver holdet og efterkommet.

19.) Skulde noget herefter optænkes uden Byrde, Hinder eller Udgift for Sødals Bønder udi disse Sogner, hvorved disse Skoler eller Skole-Børnene til Nytte kunde forfremmes, eller og om jeg eller andre Guds Børn kunde faae i Sinde godvilligen at vilde give, henlegge eller testamentere noget enten til samme eller de Fattiges videre Underholdning, at det da, naar samme finder Hr. Stift-Befalingsmandens og Biskopens Approbation, og derpaa leveres Gave-Brev, Obligation eller anden Adkomst, maatte staae fast, ligesom om derpaa var indhentet Kongl. Allernaadigst Confirmation.

Jeg fordrister mig og allerunderdanigst at søge samme D. K. M. Allernaadigste Bevilling og Fundatz paa slet Papiir og denne Expedition gratis, paa det at

jeg, som efter Løfte agter at anvende temmelige Omkostninger, ikke skulde sættes udi større Udgifter, helst efterdi det Værk sigter ikke til mig selv eller nogen min egen eller mines Fordeel, men alleene didhen, at Guds Ære ved Ungdommens Forfremmelse maa udbredes, og de fattige Lemmer underholdes; samme D. K. M. Naade vil mueligt ogsaa opvække andre retsindige Guds Børn til at følge dette mit Exempel. Af denne D. K. M. Allernaadigst forventede Fundatz skal en vidimeret Copie under min Haand og Seigl udi Viborg Stifts-Kiste nedlægges, en dito til Provsten over Nørre-Herred leveres, en dito bliver iligemaade til Præsten i Røding, hvilke tvende sidste Copier forbliver hos Mand efter Mand udi deres Bevaring, og Originalen stedse at følge Sødals Eyere. Jeg forbliver udi dybeste Underdanighed ald min Livs-Tid D. K. M. min Allernaadigste Arve-Konges og Herres allerunderdanigste troe Arve-Undersaat. Sødal den 8 Jan. 1740

M. D. B.

Sal. Anders Kierulfs.

At denne Fundatz og Gave-Brev af Velbyrdige Frue MARGRETHE DOROTHEA BRAES afgangne Anders Kierulfs Enke egenhændig er underskrevet og med hendes eget sædvanlige Signet forseglet, det bliver i allerunderdanigst Følge af K. M. Allernaadigste Lovs femte Bogs 4 Cap. 17 Art. med egne Hænders Underskrift bekræftet af os undertegnede. Viborg d. 15. Jan. 1740.

Andreas Wöldike.

Christian Seidelin,
som Sogne-Præst ved Stedet.

Da vilde Vi forskrevne Fundatz saaledes, som den her findes indført, udi alle dens Ord, Clausuler og

Puncter, Allernaadigst have confirmeret og stadfæst, hvorefter de Vedkommende sig allerunderdanigst haver at rette, ey giørendes herudinden, eftersom forskrevet staaer, Hinder eller Forfang i nogen Maade, under Vor Hyldest og Naade. Givet paa Vort Slot Frideriksberg den 11 Martii Ao. 1740.

Denne Fundats blev underskrevet 20. Dec. 1737 paa Sødal; men man søgte ikke kgl. Konfirmation før 1740; hvilket sikkert skyldtes, at man afventede Skoleloven af 1739.

.

Lønforhold m. m.

Fra »Alders Tid« var Degnelønnen:

Degnetrave ($=\frac{1}{3}$ af Præstens), Offer paa de tre store Højtidsdage, Accidenser, Smaaredsel eller Nannest, fri Degnebolig og Brændsel. I Rødding var der gennem ca. 200 Aar ingen Degnebolig og heller ikke Brug for nogen, da Embedet i dette Tidsrum betjentes af Løbdegne fra Viborg. Om der har været nogen i »Alders Tid« kan ikke afgøres nu, saa vi kan nok kalde Degneboligen, der anskaffedes 1737, for Pastoratets første. Foruden Degnelønnen fik Rødding Degn fra 1737 tillige 6 Rdl. i Skoleløn, medens Skoleholderen i Løvel fik 12 Rdl. Denne »Skoleløn« ydes endnu til de to Embeder.

Degnen Bertram From førte Proces 1739 med Beboerne om Kornlønnen; men man indgik paa et Forlig, hvorefter Degnen fik aarlig: 12 Tdr. 3 Skp. Rug og 3 Tdr. 3 Skp. Byg, desuden fik han 30 Læs Hedetørv, hvoraf de 7 Læs ombyttedes med Lyng.

Skoleloven 1814 ophævede Degneembedet, og dets Indtægter anvendtes derefter til Pastoratets samlede Skolevæsen.

Efterfølgende giver en Oversigt over de forskellige Lærerembeders Lønforhold:

Rødding 1842. Løn: 6 Tdr. Rug, 10 Tdr. Byg in natura, 10 Tdr. Byg, $2\frac{3}{4}$ Tdr. Rug betalt efter Kapiteltakst, 10 Rbd. som Kirkesanger. Nannest: $13\frac{1}{2}$ Snes

Æg, 15 $\frac{1}{2}$ Lpd. Brød, 2 Lpd. røget Faarekød, der leveres med 28 Lammelaar, Legatrente 6 Rbd. — Afkortning: 28 $\frac{1}{2}$ Skp. Byg, for Offer 4 Tdr. 5 $\frac{1}{4}$ Skp. Byg, for Nannest og for Legatet 1 $\frac{1}{8}$ Td. Byg. Jordlod: 7 Tdr. Land $\frac{1}{8}$ Mil borte, $\frac{3}{4}$ er skarpsandet og Resten god Jord. Bolig: 4 Fag Skolestue og 9 Fag til Læreren samt 10 Fag Udhus. Lejligheden er ikke vel indrettet.

Løvel 1842. Løn: 6 Tdr. Rug, 4 Tdr. 2 $\frac{1}{2}$ Skp. Byg in natura, 5 Skp. Rug og 4 $\frac{1}{8}$ Tdr. Byg betalt efter Kapitelstakst; 10 Rbd. som Kirkesanger, Legat 10 Rbd. Nannest: 20 Lpd. Brød, 14 $\frac{1}{2}$ Snes Æg, 3 $\frac{3}{4}$ Lpd. Ost, 3 $\frac{15}{16}$ Lpd. Kød, der ydes med røgede Faarelaar. — Afkortning for Offer 2 $\frac{3}{4}$ Tdr. Byg, for Nannest 6 $\frac{1}{2}$ Tdr. Byg og for Legatet 7 $\frac{1}{8}$ Tdr. Byg. Jordlod: 5 $\frac{1}{2}$ Tdr. Land af god Bonitet og nær ved Skolen. Bolig: 10 Fag til Skole og Lærerbolig, gammel men bekvemt indrettet, samt 12 Fag Udhus.

Hvad, der er sagt om Afkortningen i Pederstrup. gælder ogsaa her.

Pederstrup 1842. Løn: 4 Tdr. Rug, 2 Tdr. Byg in natura, 9 $\frac{1}{2}$ Tdr. Byg betalt efter Kapitelstakst. Nannest: 10 Lpd. Brød, 1 $\frac{1}{2}$ Lpd. Ost, 8 $\frac{1}{2}$ Snes Æg, 1 $\frac{1}{2}$ Lpd. Kød; for Offer afkortes 7 Skp. Byg og for Nannest 5 $\frac{1}{2}$ Skp. Byg. Jordlod: 7 Tdr. Land tæt ved Skolen, men temmelig sandig Jord, paa 1 $\frac{1}{2}$ Tdr. Land nær, som er Muldjord. Bolig: 7 Fag til Skole og Lærerbolig samt 6 Fag Udhus. Den nuværende Lærer [Chr. Thorup] ejer selv Bygningen. — Fouragen ydedes kun med 64 Lpd. Hø og 96 Lpd. Halm; ingen Kirkesangerløn, som dog ifl. Plakat af $\frac{22}{5}$ 1839 kunde fordres, ligesom Afkortningen skulde bortfalde.

Rødning 1857. 70—80 Skolebørn. Løn: 8 $\frac{8}{8}$ Tdr. Rug, 15 Tdr. $\frac{3}{4}$ Skp. Byg, Legat 6 Rdl., Kirkesang 20 Rdl. Offer og Accidenser 52 Rdl., Smaaredsel 28 Lpd. Brød, 3 Lpd. Faarekød, 3 Lpd. Ost, 24 Snes Æg, Fou-

rage og Brændsel efter Forordningen. Fribolig, gammel, brøstfædig og slet indrettet, tæt ved Kirken, $\frac{1}{4}$ Mil fra Mølle og $1\frac{1}{4}$ Mil fra Viborg. Jordlod, som 1842, $3\frac{3}{4}$ Skp. Hartk., her holdes 2 Køer og 8 Faar.

Løvel 1857. 40—50 Skolebørn ialt i Løvel-Havris. Løn: 7 Tdr. $7\frac{1}{2}$ Skp. Rug, 19 Tdr. $2\frac{1}{2}$ Skp. Byg, Kirkesang 20 Rdl., Offer og Accidenser 50 Rdl.; Nannest 20 Lpd. Brød, $14\frac{1}{2}$ Snes Æg, $3\frac{1}{4}$ Lpd. Ost, $\frac{3}{16}$ Lpd. røget Faarekød; Fourage 30 Lpd. Hø, 55 Lpd. Halm; Brændsel 43 Læs Tørv, 6 Læs Lyng. Fribolig, yderst daarlig og indskrænket, nær Kirken. $\frac{1}{4}$ Mil fra Mølle, $1\frac{1}{4}$ Mil fra Viborg. Jordlod, som 1842, $3\frac{3}{4}$ Skp. Hartk., her holdes 2 Køer og 8 Faar.

Pederstrup 1857. 31 Skolebørn. Løn: $4\frac{1}{8}$ Tdr. Rug, 20 Tdr. $5\frac{1}{4}$ Skp. Byg, Kirkesangerløn 20 Rdl., Offer og Accidenser 16 Rdl.; Nannest 10 Lpd. Brød, $1\frac{1}{2}$ Lpd. Faarekød, $1\frac{1}{2}$ Lpd. Ost, $8\frac{1}{2}$ Snes Æg; Fourage og Brændsel efter Forordningen. Fribolig af Grundsten, ret god, 300 Alen fra Kirken, $\frac{1}{2}$ Mil fra Mølle, $1\frac{3}{4}$ Mil fra Viborg. Jordlod, som 1842, men noget uopdyrket Hede, $3\frac{3}{4}$ Skp. Hartk., her holdes 2 Køer og 8 Faar.

Fra 1856 betalte Lærerne $\frac{1}{8}$ af Embedets Reguleringssum til Pensionskassen.

I 1878 gaves for første Gang Dyrtidstillæg til Lærerne; men Sogneraadet mente ikke, at Lærerne i Pederstrup og Kistrup kom i Betragtning, saa Tillægget betales kun til Lærerne i Rødding og Løvel. Sagen indbragtes for Domstolene, og ved Højesteretsdom 19. Dec. 1883 dømtes Kommunen til at betale 3292 Kr. til Lærerne i Pederstrup og Kistrup, som disse havde modtaget for lidt i Tiden 1. Jan. 1879—1. Jan. 1884. Summen laantes i Viborg Sparekasse, og de to Lærere fik Mønt paa Lommen.

At denne Sag kom til Rettens Afgørelse, skyldtes

Oversigt over Lærerembedernes Grundløn.

	1856	1866	1876	1886	1896	1901	1908	1919	1931
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Rødding	659	998	1202	1102	995	706	960	2640	2700
" Lærerinde	—	—	—	—	—	400	700	2340	2400
Ingstrup	—	—	—	847	912	750	950	2640	2700
Løvel	649	946	1140	1246	1132	780	980	2640	2700
" Andenlærer	—	—	—	—	—	500	700	2340	—
" Forskolelærerinde	—	—	—	—	400	400	550	1650	1710
Kistrup	—	—	418	802	806	700	600	2640	2700
Pederstrup	548	930	925	1252	1160	750	950	2640	2700

Siden 1919 fradrages for Tjenestebolig foruden Bidrag til Pension.

ikke Vrangvillighed hos Sogneraadet, der maa have misforstaaet de første Dyrtidsbestemmelser.
 Gennem Tiderne forhøjedes Lærrelønningerne adskillige Gange, ligesom man tilstod flere Lærere et per-sonligt Tillæg.

Skolen ved Degneboligen var bestemt for hele Rød-
ding Sogn, og Løvel Skole skulde modtage Børnene fra
Løvel og Pederstrup Sogne. Saaledes var Ordningen til
1792, da Pederstrup fik en Omgangsskoleholder, der
fra 1809 tillige blev dette Sogns Kirkesanger, og saa
havde alle tre Sogne endelig hver sin Degn.

Senere oprettedes Skolerne i Hauris, Kistrup og
Ingstrup.

En større Forandring skete 1901, da man byggede
fem Skolestuer m. m., anskaffede 70 Skoleborde, 2 Bog-
skabe, 2 Katedre m. m., og da Arbejdet afleveredes 20.
Okt. stod hele Nyordningen Kommunen i ca. 23000
Kr. samt en forøget aarlig Udgift til Lærersløn paa 700
Kr.

Den øvrige Udvikling er nævnt ved de enkelte
Skoler.

Skolevæsenets Udvikling i Rødding-Løvel-Peder-
strup gennem 200 Aar kan ogsaa udtrykkes saaledes:
I 1732 havde man een Degn for hele Pastoratet, men
ingen Skoler, 1832 var her 171 skolepligtige Børn i 3
Skoler med 3 Lærere, og 1932 var man naaet til 272
skolepligtige Børn i 5 Skoler med 5 Lærere og 3 Læ-
rerinder.

I de forskellige Embeder her har i Aarenes Løb vir-
ket mindst 85 $\frac{7}{8}$ Personer, hvis Biografier følger i krono-
logisk Orden.

Den gamle og nye Skole i Rødding.

Rødding.

Et Hus, opført af Anders Kjærulf før 1735, gaves til Degnebolig 1737, og hertil byggedes 4 Fag Skolehus s. A. En ny Skole med Lærerbolig opførtes 1858, hertil skaffede Sognets Beboere Materialet og udførte Kørsel m. m., Svend Jonasen Dyhrberg fik 280 Rdl. til Arbejdsløn, og hele Udgiften lignedes paa Sognets Beboere.

I 1901 byggedes to Skolestuer, den gamle Skolestue omdannedes til Lærerindelejlighed og s. A. oprettedes et Lærerindeembede. Den nuværende Bolig opførtes 1928.

Rødning-Løvel-Pederstrup Sogne var fra 9. Maj 1555 henlagt til Viborg Graabrødre Kirke som Annekser, derefter fra 6. Sept. 1728 til Viborg Sortebrødre Kirke og blev ved Reskript af 10. Febr. 1776 et selvstændigt Pastorat.

I ovennævnte Periode (1555—1776) betjentes Sognene af Løbdegne fra Viborg Latinskole.

1. Jens Nielsen,

fra ca. 1676,

var Viborg Latinskoles Substitut og nævnes 1681 som »en ledig Person, der holder hverken Dug eller Disk, hverken Ild eller Varme for sig selv, men har Værelse og Ophold hos sin Fader«.

2. Niels Nielsen Lund,

nævnes første Gang 1690 som Degn her, han havde ingen Degnebolig, men boede paa Proprietærens Gods. 1692 havde han eet Ildsted og endelig 1711 nævnes han som »forrige Degn, som plejer at reparere Uhrværker«. Han skal være død mellem 1720 og 1730. Han havde en Broder, Peder, der døde 1737 i Ravnstrup Mølle. — Degnekonen, Karen Jürgensdatter, levede 1720.

Børn: 1) Birgitte blev gift med den næste Degn: 2) Niels blev Gaardfæster under Sødal, han havde en stum og vanvittig Søn: 3) Laurits, der boede her 1734 som Korporal, var vist ogsaa en Søn.

3. Peder Andersen

var Degn her 1710, 1725 var han i »saa slet og armelig Tilstand, at han ej ringeste kan contribuere«. 1717 boede han sammen med Svigerforældrene paa Domkirkens Gods i Rødning. Han døde eller afstod Embedet 1729.

Gift med Formandens Datter Birgitte Nielsdatter Lund.

4. Bertram Jacobsen From,

1730—79,

f. 23. Febr. 1707 i Thorning Præstegaard, Søn af Pastor Jacob Bertramsen From og første Hustru Elisabeth Sophie Spleth, han var ikke Student, men havde før 1730 været Skoleholder et eller andet Sted. Den 13. Jan. 1730 kaldedes han til Sogndegn for Rødning-Løvel-Pederstrup og 1737 tillige som Skoleholder i Rødning. 1739 førte han Proces om Lønnen, se foran! Han døde i Aug. 1779 efter næsten 50 Aars Degnetjeneste.

Gift med Anne Cathrine Henrichsdatter, der levede 1779. Pastor Guldager skriver 1740 i Rødning Kirkebog om Daaben af Thomas Nørgaards Søn, Niels: »Degnens Kone, Anne Cathrine, kom anstigende med ham«. Præsten har nok ikke syntes om Degnemadammen, og det var jo Skade.

Børn: 1) Barbara Cathrine blev gift med Sr Meyling i Viborg; 2) Andreas blev Urmager i Viborg og var 1779 Kirkeværge for Nørre Sogn; 3) Heinrich Friedrich var 1779 Kobbersmed i København; 4) Thøger Dyssel blev Hørkræmmer, Grosserer, Oldermænd og en af Stadens 32 Mænd i København; 5) Elisabeth Sophie, der døde før Faderen, blev gift med Jørgen Hatting, som var Degn paa Alrø i Horsens Fjord.

5. Søren Nielsen Nyboe,

1779—1808,

f. 26. Aug. 1742 i Holstebro, Søn af Købmand Niels Nyboe og Hustru Maren Juul. Han var Købmand, indtil han 1779 blev Skoleholder i Rødning; Biskoppens Kollats til Degneembedet fik han først 15. Jan. 1785. Hans Broder, Niels Chr., døde 1789 som Præst i Vridsted-

Fly, og en anden Broder var Præst i Tisted-Binderup-Durup og gift med en Søster til Degnen Nyboes Kone, saa her var dobbelt Svogerskab. Den 27. Maj 1808 døde Degnen Nyboe i Rødding Degnehølig.

Gift med Inger Kirstine Sadolin, f. 1755, død 1818, Datter af Christian Albert Olsen Sadolin, der var Præst 1731—74 ved Sortebrødre Kirke i Viborg, og anden Hustru Mette Marie Fogh. Hun havde 15 Søskende, hvoraf flere blev Præster eller Præstekoner; Broderen, Hans Henrich Chr. Sadolin, var saaledes Præst i Rødding-Løvel-Pederstrup 1763—81, hvorefter han kom til Oddense i Salling, han har sikkert været medvirkende til, at Købmanden Nyboe blev Degnen Nyboe i Rødding.

Om deres Børn oplyses 1808: 1) Marie, ugift, tjente i Skanderborg; 2) Christian, 29 Aar, Snedkersvend i Viborg; 3) Marie, gift med Kristen Skou i Neder Hornbæk ved Randers; 4) Maren, ugift, tjente Mølleren i Ingstrup Mølle; 5) Hansine Henriche, ugift, hos Moderen.

6. Niels Christian Andersen Lund,

1808—26,

f. 1752, var fra 1782 Skoleholder i Gørup, Ulbjerg Sogn, 5. Nov. 1812 fik han Kollats som Degn i Rødding-Løvel-Pederstrup, men da man forgæves søger en Degn her 1808—12, kan det vel forsvares at gætte paa, at han, ligesom Formanden, har været konstitueret, før han fik Kaldsbrev. »Han var ej studeret, men forstod Tømmerhaandværket, som han øvede om Sommeren, naar ingen søgte Skolen«. Han døde 6. Jan. 1826.

Gift 2. Maj 1788 i Ulbjerg med Anne Cecilie Sørens-datter, en Datter af Søren Olesen i Store Thorup, Ulbjerg, hun angives et Sted at være født i Lemvig, men findes ikke i Kirkebogen der, hvorimod det nok er den

Pige af samme Navn, som konfirmeres 1773 i Ulbjerg, der maaske ogsaa er hendes Fødeby. Død 4. Apr. 1846 hos Datteren og Svigersønnen i Kokholm.

Børn: 1) Johanne Cathrine; 2) Anne Marie; 3) Maren; 4) Søren; 5) Anne Cecilie; 6) Anne Cecilie, ved hendes Konfirmation 1815 bemærkes: »Har lært Christendom, læser og skriver lidet, Naturgaver gode, Opførsel sædelig, naturlige Kopper 1801; 7) Anne Marie, gift med Gaardfæster og Smed Peder Christensen i Kokholm; 8) Anne, havde »en Film« med Skriveren paa Viborg Amtsstue, Hans Chr. Mulvad.

7. Schak Bigum,

1826—28,

f. 11. Sept. 1801 i Randers, Søn af Købmand Chr. N. Bigum, havde ingen Eksamen, men blev dog Lærer og Kirkesanger i Rødding, vel sagtens paa Konstitution: thi han fik ingen Kollats. 1829 var han ikke i Embedet og var 1834 Indsiddet paa Batum Hede. Det lysnede dog atter for ham, og efter en kort Lærervirksomhed i Sahl blev han 8. Nov. 1836 konstitueret som Lærer og Kirkesanger i Svingelbjerg; her søgte han Afsked 1863, men Skoleraadet sagde: »Endnu et bitte Nøk!« og han blev i Embedet til Døden friede ham 9. Apr. 1872.

Gift 5. Maj 1826 i Rødding med Formandens Datter, Maren Nielsdatter Lund, f. 5. Juli 1795 i Gørup, flyttede 14. Maj 1873 til Ullits, hvor hun døde 30. Nov. 1884.

Børn: 1) Mette Marie, f. 29. Sept. 1828, gift med Niels Gartner paa Lerkenfeld, deres Datter, Maren, gift med Lærer Søren Chr. Madsen i Skræm, hvis Søn er Kirkemaleren Johs. Th. Madsen i Aalborg; 2) Nicoline, f. 1831, gift med Gaardejer Eriksen i Søkbæk, Ullits, hvis Søn, Chr. Eriksen, blev Lærer; 3) Else Cathrine, f. 1834 i Rødding, død som Barn.

Anders Pedersen Lynderup

nævnes som afgaaet Lærer i Rødding, da Peder Jensen kaldes; men han blev maaske Vikar i Embedet, da Schak Bigum kasseredes. Han var vist Søn af Snedker Peder Andersen Lynderup og Hustru Maren Lauritzdatter Haaslund i Viborg; hans senere Skæbne kendes ikke.

8. Peder Jensen, 1829—62,

f. 1789 i Pederstrup, men ikke indført i Kirkebogen, Søn af Lærer Jens Sørensen, se: Pederstrup! Den 8. Juni 1816 fik han Kollats som Lærer og Kirkesanger i Ravnstrup som Svigerfaderens Afløser, han havde da ingen Eksamen, men dimitteredes som Privatist 1818, 21. Okt. 1829 forflyttedes han til Rødding, her søgte han Afsked 1862 og døde 14. Dec. 1867.

Han var en dygtig Lærer af den gamle Skole.

Gift 12. Apr. 1817 i Ravnstrup med Margrethe Cathrine Jensen, f. 1795 i Brandstrup, Datter af Skoleholder Jens Thomasen, sidst Skoleholder i Ravnstrup, hun var en dygtig Kone i sit Hus, men skrap, død 19. Marts 1874. — Man levede nøjsomt den Gang, f. Eks. havde Peder Jensens Børn kun eet Par Sko, og naar der kom Gæster i Rødding Skole, skiftedes Børnene til at tage Skoene paa og kom saa en for en ind for at hilse.

Børn: 1) Jens blev Lærer i Nølev, hans Søn, Wilhelm J., blev Lærer her i Rødding 1881, en anden Søn, Jens Karl, blev Lærer i Fillerup; 2) Kathrine; 3) Birgithe Cathrine, gift med Strømpevæver I. C. Hansen, Rødding; 4) Jens Christian, Lærer i Fovlum, sidst i Mammen, Dbm., Fortjenstmedaljen i Sølv, gift med Lærer Gregersens Datter, Johanne Christiane, Odder; 5) Peder Christian, Snedkermester i Randers, hans Søn,

Peter Frederik, Lektor i Hjørring; 6) Søren, Gaardejer i Røved, Ødum; 7) Ane Marie, gift med Lærer Niels Krogh Dyhrberg.

Niels Krogh Dyhrberg,

f. 1831 i Haasum, hvor hans Far og Bedstefar var Degne, hans Oldefar var Skoleholder i Kvols. han var Lærer i Vile, Hjælpe lærer hos Svigerfaderen i Rødning og sidst Lærer i Hersom, død 1915.

Gift med Lærer P. Jensens Datter, Ane Marie Jensen, død 1887. Fra dem nedstammer en udbredt Lærerslægt.

9. Frederik Julius Preisler,

1862--77.

f. 18. Juli 1841, Søn af Dyrslæge Adolf Wilhelm Preisler i Sdr. Onsild, der døde i Rødning, og Hustru Gjertrud Kristoffersen. Han tog Lærereksamen og blev derefter Huslærer paa Voergaard i Vendsyssel, 17. Juni 1862 Lærer og Kirkesanger i Rødning, død 6. Marts 1877. Slægten stammer fra to indvandrede Tyskere, som begge var dygtige Kobberstikkere.

Gift med Mathilde Benedicte Pape, f. 12. Nov. 1839, død 1920 i Viborg. Hun var en sjælden velbegavet Kvinde, der i sin Ungdom havde været Privatlærerinde i Rendsburg.

Hendes Fader var dansk Jurist Hans Chr. Pape, der var Medlem af den grundlovgivende Rigsdag, han var i 16 Aar Forpagter af Herregaarden Voergaard i Vendsyssel og derefter i 8 Aar af Sødal. han var gift med Emmarenzia Lucie Høffding. Deres Datter, der hed ligesom Moderen, var gift med Professor Harald Høffding, der altsaa var Preislers Svoger.

Preislers Børn: 1) Adolf Vilhelm, Isenkræmmer i Ringkøbing; 2) Harald, død ung som Fuldmægtig paa

Amtsstuen i Viborg; 3) Emmarenzia Lucie, gift med Proprietær Hoeck, Storringgaard ved Galten; 4) Sophie, ugift, Musiklærerinde i Taastrup ved København; 5) Frederik Julius, Isenkræmmer i Viborg.

10. Poul Frederik Johannes Hansen,

1877--80,

f. 27. Nov. 1855 i Slesvig, Søn af Overhornblæser Søren Hansen Starup, senere i Viborg, og Hustru Margrethe Engellenner. Han tog Lærereksamen fra Jonstrup Seminarium 1875 og blev 2. Sept. s. A. Andenlærer i Baarse ved Præstø, 27. Maj 1877 Lærer og Kirkesanger i Rødding og 28. Nov. 1880 Lærer og senere tillige Kordegn og Kantor i Skive, entlediget 1. Dec. 1915, død 8. Marts 1920. Han var Medstifter af Viborg Amts Lærerenkekasse, Bibliotekar i Skive Folkebibliotek, Byraadsmedlem, en kort Tid Redaktør af Skive Avis, Leder af flere Sangkor m. m.

Gift med Emma Nielsen, f. i Hedegaarden, Tvingstrup, Datter af Proprietær Carl Nielsen og Hustru Methea Kiilsgaard, død 1917. Derefter gift med Anine Hansen, f. i Skive, Datter af Købmand P. C. Hansen.

Der var 8 Børn i første Ægteskab.

11. Jacob Otto Vilhelm Jensen,

1881—84,

f. 14. Juli 1854 i Nølev Skole, Søn af Lærer Jens Jensen, en Søn af Lærer Peder Jensen i Rødding, og Hustru Marie Sophie Kaalund, der var af gammel Lærerslægt. Han var 1870—71 Vinterlærer i Hee, dimitteredes 1874 fra Jelling Seminarium, blev derefter Huslærer i Vendsyssel, Soldat, Lærer i Ulsted, Lærer ved Aarhus private Realskole, Timelærer i Aarhus, 8. Febr. 1881 Lærer og Kirkesanger i Rødding, hvorfra han 25. Nov. 1884 forflyttedes til Vinkel, her entledigedes

han 1. Nov. 1913, flyttede til Viborg og døde 7. Apr. 1918. Ved Siden af sin velrøgtede Embedsgerning tog han paa forskellig Maade virksom Del i Oplysningsarbejdet ude i Skolekredsen. Han var en Tid Formand for Viborg Amts Lærerenkekasse, samt Styrelsesmedlem af adskillige Foreninger m. m.

Gift 20. April 1881 med Marie Krogh, f. 24. Sept. 1855, Datter af Møllebygger Hans Køgh i Viby ved Aarhus, gift med Kristine Rasmussen.

Deres eneste Barn: Sigrig Krogh Jensen, siden 1911 Lærerinde i Viborg.

Steffen Kristensen

var Vakancelærer i Rødning 1884, han blev senere Lærer i Mygind.

12. Peder Jensen,

1885--95,

forflyttedes til Pederstrup, se der!

13. Peter Nielsen Henneberg,

1895---1918,

f. 18. Nov. 1848 i Gadbjerg ved Vejle, Søn af Niels Peter Henneberg Udesen og Hustru Johanne Marie Hansen. To Brødre var Lærer Ude N. Henneberg i Skals og Lærer Jens N. Henneberg i Hover ved Vejle. -- Han var først Sadelmager og tog saa Eksamen 1880 fra Blaagaard Semimarium, hvorefter han blev Hjælpe-lærer i Ferslev, Vikar og Vinterlærer flere Steder og 22. Dec. 1893 Andenlærer i Skals, 29 .Okt. 1895 Lærer og Kirkesanger i Rødning, entlediget 31. Dec. 1918 og død 1. Maj 1929.

Han var en forstaaende Lærer i sin Skole og en praktisk og indsigtfuld Medarbejder i Beboernes Foretagender.

Gift 19. Nov. 1884 med Karoline Nielsen, f. 17.

Febr. 1867 i Ferslev, Horns Herred, Søn af Landmand Jens Svendsen Nielsen og Hutru Marie Nielsen. Hun lever endnu i Rødding.

Børn: 1) Sigrid, f. 22. Jan. 1886, gift med Maskinhandler Peder Thorup i Viborg; 2) Nanna, f. 8. Sept. 1890, gift med Gaardejer Chr. Kjeldsen i Lindum; 3) Ingrid, f. 15. Maj 1893, gift med Lærer Julius Bach,

Lærerboligen i Rødding.

forh. Vammen, nu i Lyng; 4) Dagny, f. 8. Jan. 1895, gift med Landmand Søren Sørensen i Rindsholm; 5) Arnold, f. 13. Juni 1897, Snedker ved Viborg Sygehus, gift med Ane Jensen fra Viborg; 6) Helge, f. 16. Juni 1900, gift med Thora Marie Andersen fra Batum; 7) Gudrun, f. 6. Dec. 1902, gift med Landmand Sofus Christensen i Sdr. Rind; 8) Snefred, f. 6. Dec. 1902, gift med Vognmand Søren Bay i Viborg; 9) Gunnar, f. 22. Okt. 1904, Vaskeriejer i Odense, gift med Else.

14. Laurits Peter Jensen, siden 1919,

f. 10. Aug. 1886 i Hjerm, Søn af Gaardejer Poul Chr.

Jensen og Hustru Hanne Laursen. Tre Brødre blev Lærere. Han tog Lærereksamen i Hjørring 1913, blev 19. Aug. 1913 Vikar i Ørre Hovedskole, hvor Beboerne ønskede ham ansat, men Biskoppen vilde ikke kalde saa ung en Mand, 19. Febr. 1914 Vikar i Egtved Skovskole, 1. April 1914 Lærer i Iglso og 7. Jan. 1919 i Rødding.

Gift 5. Marts 1915 med Petrea Graversen, f. 1. Juli 1887 i Hjerm, Datter af Købmand Laurinus Graversen og Hustru Ane Marie Pedersen. Død 4. Juli 1931. Gift anden Gang 16. Juli 1933 med Dorthæa Mortensen, f. 19. Maj 1896 i Horsens, Datter af Røgeriejer Johan Mortensen og Hustru, Hansine.

Lærerinder.

1. Rosalie J. Knudsen, 1901—03,

f. 1. Febr. 1870, uddannet hos Frk. Zahle, København, var fra Nov. 1897 til Sommerferien 1898 Vikar ved Struer private Pigeskole. Lærerinde i Bruunshaab, 21. Nov. 1901 konstitueret Lærerinde i Rødding og søgte Afsked 1. Aug. 1903.

2. Sigrid Sort,

der havde Præliminæreksamen, var konstitueret her 1. Nov.—31. Dec. 1903, hun var Datter af Redaktør Thomas Jensen Sort i Aarhus og Hustru Mette Marie .Kokhauge.

3. Catinka Georgine Nyholm, 1904,

f. 23. Febr. 1863, dimitteredes 1897 fra Femmers Seminarium, blev Lærerinde i Stubbekøbing Realskole.

1. Jan. 1904 i Rødding, Aug. 1904 i Kildebrønde og senere i Allinge paa Bornholm.

Fra Sept. til Dec. 1904 vikarierede: Julie Rendtorff, der blev Lærerinde i Esbjerg.

Jenny Rendtorff, der blev Sygeplejerske i København.

4. Marie Bornemann,
1904,

fra Monbjerg pr. Østbirk, dimitteret 1904 fra Gedved Seminarium, blev 28. Nov. 1904 konstitueret i Rødding og forflyttedes allerede i Dec. s. A. til Engelsborg.

Ingrid Nørgaard

fra Jelling vikarierede her fra 1. Jan. til 1. Apr. 1905.

Frk. Olsen

fra Skovlund, Brande Sogn, vikarierede her 1. Maj til 27. Juli 1905.

5. Rasmine Kirstine Jensen,
1905—10,

f. 30. Maj 1881 i Underup, Datter af Gaardejer Anders Peter Jensen, dimitteredes 1905 fra Horsens Seminarium, blev 1. Okt. 1905 Lærerinde i Rødding, 1. Aug. 1910 i Høsterkøb og 1. Aug. 1915 i Birkerød.

6. Karen Christine Laustsen,
siden 1910,

f. 9. Juni 1888 i Lynderup, Datter af Husmand Laust Laustsen og Hustru Else Dahl, tog Eksamen 1910 i Silkeborg og blev 1. Sept. 1910 konstitueret og 1. Dec. 1911 fast ansat Lærerinde i Rødding.

Ingstrup nye Skole.

Ingstrup.

Børnene herfra hørte fra 1737 til Rødding Skole, indtil der ved ministeriel Skrivelse af 6. Dec. 1881 oprettedes en Pogeskole i Ingstrup-Kokholm, hvor der derefter holdtes Skole 3 Dage om Ugen hvert Sted i lejede Lokaler. Lønnen til Læreren var: Fri Station + 100 Kr. aarlig, eller Bolig og Brændsel + 300 Kr. aarlig.

Den første Skole her begyndte i Ingstrup Møllens Storstue, hvor en Del af Børnene maatte sidde paa Sengenkanten paa Grund af manglende Siddepladser. Senere var Skolen hos Søren Rasmussen. I Kokholm holdtes Skolen hos Søren Smed.

Man søgte flere Gange om at faa et fast Lærere-

bede her, men uden Held, indtil der blev for mange Børn i Rødning Skole.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet resolverede 28. Juni 1884, at hvis Børnetallet steg i Rødning Skoles øverste Klasse til 50 eller derover inden 31. Dec. 1885, da skulde der inden 1. Nov. 1886 oprettes et nyt Skoledistrikt omfattende Ingstrup, Kokholm, Mejigaard og nærmeste Omegn, en ny Skole opføres tæt østen for Kokholm Sø og ansættes en selvstændig Lærer med en Løn af 800 Kr. aarlig samt fri Bolig, Brændsel og Have. Var Tallet til nævnte Tid kun 49, forblev Ordningen ved det gamle. Sogneraadet afventede Begivenhedernes Gang, men kunde ikke standse Udviklingen.

Efter Licitation 8. Marts 1886 fik Murer Niels Svendsen i Rødning Murer-, Tømrer- og Snedkerarbejdet mod 936 Kr. Snedker E. Sundstrup i Rødning fik Malerarbejdet til en Pris af 75 Kr.

Det var Bygningen; men nu søgte Sogneraadet at faa Skolen godkendt som Biskole til Rødning, saa Læreren der skulde undervise de ældste Børn i begge Skoler, og »en ung Person« kunde saa tage sig af de yngste Klasser begge Steder; men den gik ikke, man maatte holde sig til den af Ministeriet tagne Bestemmelse. Ingstrup Skole approberedes 11. Okt. 1886 og var færdig til Brug 1. Nov. 1886.

Boligen udvidedes 1901, og 1911 opførtes en ny Skolestue; den gamle Skolestue blev Opholdsstue for Børnene og desuden holdt Fru Christensen Pogeskole her 1918—37.

Martin Henningsen,

der havde været Lærer i Hjardemaal, blev antaget her fra 6. Febr. 1882 og var saaledes den første her.

P. Kr. Kristensen,

f. 21. Apr. 1855 i Velle, var Elev paa Gedved Højskole 1875—76 og 1876—77, blev Lærer i Nonbo, fra 26. Apr. 1882 i Ingstrup-Kokholm, dimitteret 1884 fra Gedved Seminarium, var dernæst Huslærer i Ilsø, Skjern Sogn, og fra 1. Juni 1885 Lærer i Trust.

Julius Anton Nielsen.

f. 7. Aug. 1865 i Sahl ved Bjerringbro, Søn af Smed Niels Peder Nielsen og Hustru Karen Jensdatter, var 6. Sept. 1882—1. Juli 1883 Lærer i Ingstrup-Kokholm og boede hos Søren Smed i Kokholm. Han tog Lærereksamen i Jelling 1886, blev Lærer i Randers og fra 1. Maj 1908 Kordegn og Overgraver ved Sct. Mortens Kirke, død 8. Juni 1913.

Navneskifte til: Schönau-Nielsen.

Jacob Handberg Christensen,

f. 6. Jan. 1869 i Elsborg, Søn af Gaardejer Niels Christensen Ilsø og Hustru Ane Margrethe Christensdatter. Efter Virketiden 6. Aug. 1883—1. Sept. 1885 her kom han paa Ranum Seminarium, hvorfra han dimitteredes 1888, derefter Vinterlærer i Femmøller, Vikar i Kejlstrup, 1889 i Nors, 1890 i Skive og Sindbjerg, 1. Juli 1891 Andenlærer i Skaade, 1. Marts 1892 i Vindum, 1. Sept. 1896 Lærer i Faarup pr. Rødkjærsbro, 1. Jan. 1909 i Nørresundby, død.

Gift 28. Apr. 1897 med Juliane Frederikke Pedersen, f. 10. Juli 1872 i Vium ved Kjellerup, hvor Faderen var Gaardejer.

Johan Jensen

var fra Viborg, havde Lærereksamen, virkede her 1. Sept. 1885—1. Sept. 1886 og var dermed den sidste Lærer ved Pogeskolen i Ingstrup-Kokholm.

1. Niels Nielsen,
1886—92.

forflyttet til Løvel, se der!

2. Ingvard Anton Madsen,
1892—98.

f. 15. Febr. 1865 i Overlade, Søn af Gaardejer Lars Chr. Madsen, tog Eksamen fra Ranum Seminarium 1892, 29. Nov. 1892 Lærer i Ingstrup, forflyttedes 1898 til Rostrup ved Arden.

3. Kjeld Jensen,
1899—1906.

f. 9. Marts 1872 i Gravene, Daugbjerg, Søn af Gaardejer Visti Jensen, Jeppe Aakjærs Farbror, og Hustru Margrethe Kjeldsen. Han var Vinterlærer i Kjølvråa til 1894, dimitteret 1897 fra Silkeborg Seminarium, blev derefter Lærer i Idom Biskole ved Holstebro, 2. Febr. 1899 Lærer i Ingstrup og 29. Maj 1906 i Vrold ved Skanderborg, hvor han virkede til 1932.

Gift 30. Marts 1900 med Nielsine Kathrine Nielsen fra Neder Uhre ved Karup.

4. Povl Povlsen Krogsgaard,
1906—10.

f. 8. Juni 1879 i Erslev Skole paa Mors, Søn af Lærer Peder Povlsen og Hustru Øllegaard Nielsen. 14 Aar gammel kom han i Smedelære og arbejdede ved dette Fag i 7 Aar, men maatte opgive dette Arbejde paa Grund af en Ryglidelse. Dimitteredes 1905 fra Ranum Seminarium, var 1 Aar Vikar i Viborg, 1906 Lærer i Ingstrup og fra 1. Okt. 1910 i Frøslev paa Mors.

Gift 30. Maj 1909 med Dorothea Worm, f. 12. Nov. 1882 i Sundby Skole paa Mors, Datter af Lærer Ludvig Worm og Hustru Marie Jørgensen.

5. Christen Christensen, 1910—37,

f. 16. Juli 1871 i Staarup ved Højslev. Søn af Landmand Chr. Nielsen og Hustru Ane Marie Laursen. Han tog Præliminæreksamen 1896 ved Universitetet og Lærereksamen 1900 i Nr. Nissum, blev derefter Hjælpe­ lærer i Maabjerg. 27. Sept. 1901 Lærer i Estvad søn­ dre Skole, i Juni 1904 i Taftbjerg paa Samsø, 1906 i Lyager og 1. Dec. 1910 i Ingstrup, entlediget 31. Okt. 1937. Udgiver af flere Hovedregningsbøger samt »Prø­ veregningsopgaver«. Ridder af Dannebrog 27. Apr. 1936.

Gift 19. Nov. 1901 med Karoline Kristine Pedersen, f. 5. Jan. 1878 i Hjerm, Datter af Gaardejer Henrik Nygaard og Hustru Maren.

Fru Christensen var Poge- og Haandgerningslæ­ rerinde her fra 1918 til 1. Nov. 1937.

Løvel gamle Skole.

Løvel.

Den første Skole med Bolig til Skoleholderen byggedes 1737 af Fruen paa Sødal og Undervisningen begyndte Mikkelsdag (29. Sept.) 1737, se: Fundatsen foran! Denne Skolebygning brugtes i 120 Aar; men saa var den ogsaa »yderst daarlig«, og man fik 1857 fra »højere Vedkommende« Paakæg om at opføre en ny. Det skete 1858, og Proprietær Kall til Sødal gav 150 Rdl. hertil. Arbejdet udførtes af Chr. Pedersen i Skringstrup for 270 Rdl., Materialet skaffedes af Sogneforstanderskabet og Beboerne udførte al Kørsel.

Den gamle Skolelade solgtes til Laust Jensen Bødker for 30 Rdl.; thi Skolen flyttedes til et nyt Sted i Byen.

1891 oprettedes en Pogeskole, hvortil Lokale lejedes i Forsamlingshuset, senere i et andet Hus i Byen.

I 1901 fik Skolen 6 Klasser, og Pogeskolen omdannedes til Forskole. Der byggedes 3 Klasseværelser og Bolig til Andenlæreren, den gamle Skolestue omdannedes til Lærerindelejlighed.

En ny Bolig til Lærer og Lærerinde opførtes 1916. og Bygningen af 1858 solgtes tilligemed Skolejordslodden til Slagter Andersen, der bebor den endnu (1937).

1. Niels Lauritsen,

1737—48,

f. 1697, blev 1737 Sognets første Skoleholder, men havde vist allerede nogen Tid undervist her i Sognet, begravedes Mikkelsdag 1748.

Hans første Kone, f. 1676, død 1744, nævnes ikke ved Navn. Gift anden Gang 12. Jan. 1746 med Maren Madsdatter.

En Datter, Ane, af første Ægteskab, fik i Mødreneary 27 Rdl. 2 Mark, hun nævnes 1743 som Fadder og maa altsaa være født i 1720erne.

2. Christen Mogensen Tollestrup,

1748—60,

f. 1719, havde været Skoleholder et andet Sted, før han 1748 kom til Løvel, 5. Maj 1760 kaldedes han til Degn i Bælum-Solbjerg og der døde han 6. Juni 1793.

Gift med Mette Andersdatter, død 30. Juni 1753, en Datter af Skomager Anders Mouritzen i Hobro.

Gift anden Gang med Abigael Marie Iversen, død 1. Juli 1789, 56 Aar og 4 Dage gl.

I 1793 nævnes følgende Børn: 1) Margrethe, gift med Studiosus Christian Brønsdorph; 2) Mariane, der tjente i Holbæk Præstegaard; 3) Mette Kirstine, gift med Brændevinsbrænder Morten Weise, Borgergade

144, København; 4) Jens Christian, hvis Opholdssted var ukendt; 5) Anna Catrine, gift med Skipper Jens Møller i København; 6) Mogens.

3. Johannes Kuur,

fra 1760,

f. 1730, var Student, blev 1760 Skoleholder i Løvel, 1771 var hans Indkomst: 6 Tdr. Rug, 5 Tdr. 4 Skp. Byg, 3 Mark af hver Husmand, 6 Læs Lyng, 44 Læs Lyngtørv og af Sødals Ejer 12 Rdl. aarlig. Han forsvinder herfra kort efter 1771, og har maaske faaet et Degneembede.

4. Christian Kejser,

til 1796,

f. ca. 1729, var Skoleholder i Løvel til sin Død i Juni 1796. Hans Navn skrives paa flere Maader: Keysen, Kaysen, Keiser. Paa samme Tid bor andre med samme Navn paa Egnen: Hans Kejser i Batum 1782—86; Lars Pedersen Kejser, Kobbbersmed i Hobro, gift 1808 i Rødding med Anne Cathrine Aastrup, en Datter af Pastor Laurits Aastrup, der var Præst her 1786—1812. — Skoleholder Kejser var gift tre Gange, alle tre Hustruer var døde før 1787.

Børn: 1) Anna; 2) Birgithe; 3) Birgithe; 4) Jens; 5) et Barn, hvis Navn ikke nævnes i Kirkebogen.

5. Jacob Johannes Frisenberg,

1796—1828,

f. 1768, Søn af Jacob Frisenberg og Hustru Ane Jensdatter, der døde her 1811. »Han var ikke Student eller Seminarist, men havde hævet sig selv til en sjælden Byrd af Kundskaber, har ej forstaaet eller øvet noget Haandværk«. Han gav sig af med Astronomi. Død 20. Febr. 1828.

Gift 11. Nov. 1796 med Judith Nielsen fra Klaris, f. 1764 og begravedes 29. Marts 1807. Hun fødte 8. Jan. 1797 et uægte Barn, Niels, og Niels Berings Hustru, der bar Barnet til Daaben, mente, at en Kniplingskræmmer var Barnefader: men 11. Maj 1803 vilde Judith Nielsen endelig bekende, at Niels Jensen, Husmand i Tollestrup, Hvilksom, var Barnefaderen.

Gift anden Gang 13. Nov. 1807 med Bodil Sørens-datter, en Bryggerspige fra Sødal, hun døde 22. Juli 1844, 72 Aar gl.

Gamle Sognefoged Niels Berg, f. 1810, har nedskrevet: Tanker ved Efterretningen om Kirkesanger og Skolelærer Frisenbergs Død.

2. Vers.

Et Blik paa Himlens hvalte Bue
her frydede saa tit din Aand.
Nu hist den klarere kan skue
hint Underværk af Skaberhaand.

3. Vers.

Du møjsomt søgte Kundskabs Kilde,
men Møjen dig ej skrækkede.
Du gransked aarle, forsked silde,
fra Barndoms Vaar til Alders Ve.

6. Hans Jensen,

1829,

f. 13. Juli 1800 i Gammelstrup, Søn af Jens Laursen og Hustru Else Christensdatter, tog Lærereksamen i Snedsted 1824, blev 31. Marts 1825 Lærer og Degn i Ørum i Fjends Herred, 6. Maj 1826 Lærer i Dølby og Degn i Hem-Hindborg-Dølby, 5. Marts 1829 Lærer og Kirkesanger i Løvel og 13. August 1829 i Thise i Salling, her valgtes han 1841 til Formand for den første

Lærerforening i Salling, 1845 blev han Dannebrogsmænd, han entledigedes 1861 og betegnes som »temmelig velhavende«. Hans Præst bemærker om ham: »Jeg har blandt mine Lærere haft en af mine kærester og trofasteste Venner, en Mand, som jeg efter næsten tredive Aars Samliv skiltes fra med virkelig Sorg, og i hvem der ingen Svig var«. —

Gift 15. Okt. 1829 med Maren Christensdatter, f. 1803 i Børstinggaard, Thise.

7. Rasmus Koldby,

1829—55,

f. 30. Okt. 1797 i Koldby, Stadil, Søn af Christen Rasmussen og Hustru Anne Jørgensdatter, tog Lærereksamen i Borris og fik senere Attest for indbyrdes Undervisning fra Snedsted Seminarium, blev 5. Aug. 1829 Lærer og Kirkesanger i Thise, men allerede 19. Aug. s. A. kaldet til Løvel, død her 10. Febr. 1855.

Gift 23. Marts 1830 i Højslev med Lærerinde paa Baadsgaard, Ane Cathrine Sthyr, f. 1794 i Randers, men ses ikke i Kirkebogen, død 27. Dec. 1846.

Gift anden Gang med Maren Pedersdatter, f. 1811, død 22. Nov. 1884 i Havris.

Børn: 1) Christian Peter Anton; 2) Peter Sthyr; 3) Ane; 4) Anna, gift med Lærer Jens Jespersen Korsholm, sidst i Hjortshøj.

8. Anders Christian Bjørndal,

1855—60,

f. 31. Juli 1830 i Jegindø Skole, Søn af Lærer Lars Madsen Bjørndal og Hustru Anna Margrethe Charlotte Nielsdatter, tog Lærereksamen 1851 i Ranum, blev derefter Lærer i Ørding paa Mors, 1. Marts 1854 Andenlærer i Skive, 30. Marts 1855 Lærer og Kirkesanger i Løvel, 22. Okt. 1860 i Grønning, tog Afsked 31. Dec.

1900, og døde 6. Febr. 1905 i Skive.

Gift i Aug. 1852 med Ane Cecilie Møller fra Lemvig, f. 12. Jan. 1826, død 19. Nov. 1921.

Af deres Døtre blev en gift med Lærer Bagger i Velle, en med Lærer Laursen i Aale ved Vejle og en blev Lærerinde i Esbjerg.

Hans Christian Mathias Krarup-Hansen

kaldedes til Løvel 12. Jan. 1861, men frabad sig Embedet, da han samtidig var kaldet til Ørum ved Vejle.

Christen Dollerup Christensen

kaldedes til Løvel 1. Febr. 1861, men frabad sig ogsaa Embedet og blev Lærer i Hvornum.

9. Niels Pedersen Hedeager,

1861 -92,

f. 6. Maj 1830 i Strelluf, Søn af Gaardejer Peder Madsen Hedeager, tog Lærereksamen i Ranum 1854, 9. Sept. s. A. kaldedes han til Lærer i Egense, 1. Dec. 1854 til Estrupmark, 12. Nov. 1858 til Lindum og 20. Apr. 1861 til Løvel, han entledigedes 31. Aug. 1892, boede derefter i Løvel, Vestbirk og sidst i Silkeborg, hvor han døde 16. Maj 1918. Hedeager var stærkt præget af Grundtvig og Kold, og han har sikkert haft stor Indflydelse paa mange af det ældre Slægtled.

Gift med Zidsel Cathrine Pedersen, f. 30. Juni 1833 i Skjern, Datter af Gaardejer Peder Jensen i Engsig og Hustru Anna Thomasdatter, død 29. Maj 1871 af Tæring.

Gift anden Gang 22. Dec. 1873 med Anna Secher, f. 19. Jan. 1852, Datter af Proprietær Hans Ammitzbøll Secher, Ejer af Christiansminde, Skivholme, og Hustru Abalone Margrethe Clausine Faurschou, død 25. Febr. 1879.

Gift tredje Gang med Kirstine Jørgensen, f. 17. Febr. 1845 i Gudum ved Slagelse, død 1904 i Vestbirk. Datter af Gaardejer Hans Jørgen Jørgensen, død 1896 i Løvel, og Hustru Johanne Kathrine Hansen.

Hedeagers Børn: 1) Anna Karoline Kirstine, f. 5. Dec. 1859, død 4. Maj 1911, gift med Maskinist Jens Carl Steffensen, Disponent paa Sabro's Maskinfabrik i Aarhus; 2) Johanne Kathrine, f. 29. Jan. 1862, gift med Bagermester Søren Nikolajsen, de har boet i Nordamerika i 49 Aar; 3) Laurids, f. 27. Okt. 1865, død 4. Nov. 1933, gift med Kristiane Skov, der bor paa Ask Højskole; 4) Thora Kjærmine, f. 22. Okt. 1867, gift med Gaardejer N. Mortensen, Ganer, Skjern; 5) Theodora Margrethe, f. 3. Juli 1876, gift med Smed J. P. Jensen, død 1929 i Silkeborg; 6) Ninna Brynhild, f. 4. Apr. 1883, blev 1905 Lærerinde i Graaskov, er nu gift med Peter Jensen, Forstander for Børnehjemmet »Jacob Michaelsens Minde«, Skodsborg.

10. Niels Nielsen, 1892—1910,

f. 11. Nov. 1863 i Vester Bjerregrav, Søn af Gaardejer Morten Nielsen og Hustru Maren Pedersen, dimitteredes 1886 fra Ranum Seminarium og ansattes 23. Okt. 1886 som Lærer i Ingstrup, 5. Sept. 1892 i Løvel, 1910 i Bjerring, entledigedes 1. Okt. 1931 og flyttede til Viborg. Dbm. 12. Nov. 1925. Han har udgivet en Bibelhistorie og »Historisk Kort ove Danmark«.

Gift med Petra Pedersen, f. 25. Aug. 1869 i Foulum, Tjele, Datter af Købmand Jørgen Gad Pedersen og Hustru Olivia Christensen, død 25. April 1895, hendes Søster er gift med Lærer J. Mortensen, se Kistrup!

Gift anden Gang 2. Dec. 1898 med Emilie Kathrine Hestbæk, f. 11. Apr. 1875 i Nørre Rind Skole, Datter af Lærer Chr. Hestbæk og Hustru Sophie Amalie Halle.

En Søn døde som Elev paa Ranum Seminarium 1914, en Datter er gift med Lærer Hansen i Kongsted, og en anden er gift med Lærer Jensen i Lyngaa.

11. Thomas Nygaard Kristensen,
1910—14,

f. 27. Aug. 1877 i Sunds, Søn af Gaardejer Peder Kristensen og Hustru Ane Kirstine Thomsen, tog Præliminæreksamen 1893 og dimitteredes 1899 fra Silkeborg Seminarium, blev 1. Sept. 1899 Hjælpe lærer i Assing, 1. Nov. 1900 Vikar i Nygaard, Ørre, 1. Febr. 1901 Andenlærer i Skals, 1. Dec. 1903 Lærer i Sydstevn's Friskole, 1. Febr. 1907 i Vester Jølby, 1. Okt. 1910 Førstelærer i Løvel og 1. Okt. 1914 i Herlufllille.

Gift 23. Dec. 1904 med Karen Marie Nielsen, f. 4. Juli 1884 i Mesinge paa Fyn.

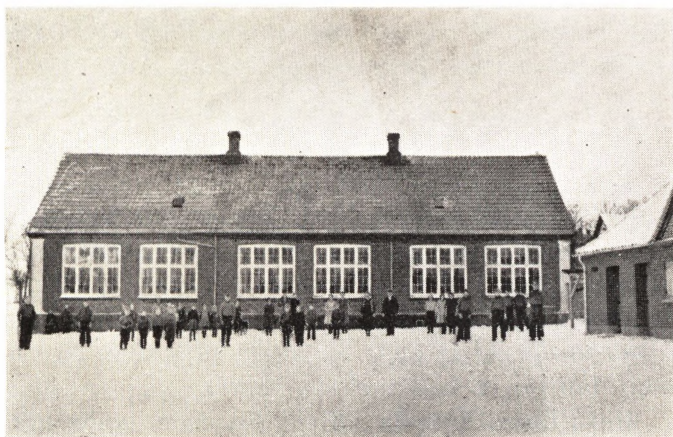
Lærerboligen i Løvel

12. Jacob Vestergaard Jacobsen,
siden 1914,

f. 3. Maj 1887 i Assing, Søn af Gaardejer Christen Ve-

stergaard Jacobsen og Hustru Ane Jensen. Hans Broder, se Kistrup Skole! --- Han dimitteredes 1910 fra Nr. Nissum Seminarium, blev Vikar i Øster Bjerregrav, 1. Aug. 1911 Andenkærer i Handbjerg og 1. Dec. 1914 Førstelærer i Løvel. Han havde Aarskursus 1917—18.

Gift 21. Aug. 1917 med Kirstine Sørine Bay, f. 24. Dec. 1895 paa Agathelund i Løvel, Datter af Gaardejer Peder Bay og Hustru Ele Marie Olesen.

Løvel Skole, opført 1901.

Andenkærere.

De tre første, der indstilledes til dette Embede, blev kaldet andre Steder, og en »ung vordende Lærer« underviste her den første Tid.

1. Eugen Victor Emanuel Lund, 1902—06,

f. 16. Aug. 1877 i Rudkøbing som Søn af Købmand

Julius Lund og Hustru Juliane Kirstine Hansen. Han dimitteredes fra Vesterbro Seminarium 1896, Vikar i Nærum, 1. Febr. 1902 Andenlærer i Løvel, 1906 Lærer i Tyrsting, 1. Sept. 1909 i Kyse, 1922 Førstelærer i Svendborg vestre Skole og fra 1932 Overlærer s. St. — Hans Slægt stammer fra Frankrig, og hans Oldefar var med paa Napoleons Tog til Rusland 1812. ---

Gift 4. Juni 1906 med Alma Sigrid Lauritsen, se Lærerinderne her!

Anton Rasmussen,

der i længere Tid havde forberedt sig til Optagelse paa et Seminarium, blev Vakancelærer her 18. Apr. 1906.

2. Niels Edvard Sørup,

1906—14,

f. 28. Aug. 1878 i København. Søn af Pakmester Johannes Sjørup, dimitteredes 1899 fra Vesterbro Seminarium, Lærer ved Nysted private Realskole, 1906 Andenlærer i Løvel, 1914 Lærer i Høgild pr. Karup, 1917 i Bredho, hvor han døde 15. Marts 1933 af et Hjerteslag. Han var en kundskabsrig Mand.

Hans Enke, Kamilla Elfrede Knudsen, boede 1933 i Rytterskolehøj 8¹ t. h., København, Brønshøj.

3. Niels Mandøe,

1914—16,

f. 1. Aug. 1887 paa Mandø, Søn af Gaardejer Niels Thomsen Hansen og Hustru Marie Mikkelsen. Han tog Præliminæreksamen, hvorefter han dimitteredes 1911 fra Gedved Seminarium, var i Hee 1914, 1. Sept. 1914 Andenlærer i Løvel, 1. Apr. 1916 Lærer i Ilskov, Sunds, 1. Juli 1923 Førstelærer i Lind ved Herning.

Gift 2. Juni 1916 med Laura Kirstine Bundesen,

f. 11. Marts 1890 paa Mandø, Datter af Styrmand Bunde Bundesen og Hustru Ane Cathrine Hansen.

4. Morten Lund,

1916—18,

f. 11. Sept. 1892 i Ørsted, Søn af Lærer Søren Mortensen Lund, senere i Kvols og sidst i Udby, og Hustru Vilhelmine Hansen. Han dimitteredes 1914 fra Jonstrup Seminarium, blev 1916 Andenlærer i Løvel, 1918 Førstelærer i Ravnstrup og 1921 Lærer i Aalborg.

Gift 4. Maj 1918 med Dorthea Mortensen, f. 15. Aug. 1893 i Udby.

5. Rasmus Carl Rasmussen,

1918—20,

f. 16. Marts 1892 i Veggørslev ved Grenaa, Søn af Gaardejer Niels Rasmussen og Hustru Severine Pedersen. Han tog Lærereksamen i Nørre Nissum 1917, blev Aarsvikar for Førstelæreren i Løvel, 1. Okt. 1918 Andenlærer her og 1. Apr. 1920 Lærer i Tversted.

Gift 31. Marts 1920 med Anna Knudsen, f. 1. Dec. 1896 i Tronsmark.

6. Marius Johnsen Overgaard Madsen,

1920—21,

f. 30. Aug. 1896 i Ranum, Søn af Seminariepedel Mads Chr. Madsen og Hustru Kristine Overgaard. Han tog Lærereksamen 1917 i Ranum, havde flere Vikarpladser, blev 1. Aug. 1920 Andenlærer i Løvel, 1. Nov. 1921 Lærer i Søltrup og 1. Nov. 1927 i Hørning. Hans Bror er Lærer i Gesing. —

Gift 8. Aug. 1924 med Johanne Marie Jensen, f. 13. Aug. 1897 i Helsingør.

Holger Nielsen,

f. 29. Maj 1894 i Viborg, Søn af Gymnastiklærer Oskar Nielsen, dimitteredes 1917 fra Ranum Seminarium, vikarierede 1921—22 i Andenlærerembedet her, som derefter nedlagdes, og han har siden været Lærer i Høddemark Skole pr. Tistrup.

Lærerinder.

1. Hansine Eleonora Bay,

1891—98.

f. 9. Juni 1870, Datter af Hans Jensen Bjerregaard Bay, Ejer af Sønderupgaard i Vammen, senere Løvel Østergaard, og Hustru Kathinka Ingeborg Kall fra Sødal. Frk. Bay havde ikke Lærerindeeksamen, men blev dog 24. Aug. 1891 Pøgelærerinde i Løvel, hvor hun virkede til 1. Sept. 1898.

Gift 2. Okt. 1898 med Hans Christian Berthelsen Søndergaard fra Løvel, nu bosat i »Elmely« ved Herløv.

Børn: 1) Katinka Ingeborg Christence; 2) Ingeborg; 3) Asta; 4) Hans.

Efter Frk. Bay's Fratræden ansatte: Rasmine Thomsen fra Engom, dernæst Kirstine Jakobsen fra Starup og Mette Kirstine Andersen fra Torslunde, men alle tre ønskede sig fritaget, da de havde faaet andet Embede.

2. Ane Kathrine Johanne Malthesen,

1898—1902,

var fra Sorring pr. Laven, tog Eksamen 1897 i Silkeborg, ansattes her 1. Okt. 1898 og søgte Afsked 1902.

Gift med daværende Mølleforpagter P. Andersen i Løvel.

Frk. E. E. Lund,

en Søster til Andenlærer Lund her, var Vakancelærerinde her fra 2. Juni 1902.

3. Alma Sigrid Lauritsen,

1902—06,

f. 11. Okt. 1882 i Aarre, Datter af Lærer Søren Lauritsen og Hustru Maren Antonisen, dimitteredes 1902 fra Varde, blev Vikar i Sønderho paa Fanø, 26. Aug. 1902 konstitueret og 1. Marts 1903 fast ansat Lærerinde i Løvel, 1905—06 havde hun Aarskursus i Gymnastik, entlediget 1. Apr. 1906; fra 1909 Lærerinde i Kyse, mens hendes Mand var Lærer s. St.

Gift 4. Juni 1906 med E. V. E. Lund, se: Andenlærerne her!

4. Kirsten Gundersen,

1906—07,

f. 23. Marts 1880 i Ulbjerg Skole, Datter af Lærer Thue Gundersen, blev dimitteret 1902 i Varde og ansattes 1. Sept. 1906 i Løvel, 1907 forflyttet til Vorde, død 9. Dec 1934 paa Klakringgaard, men begravet i Ulbjerg.

5. Ane Dorthea Marie Andersen Hellerup,

1907—13,

f. 22. Dec. 1884 i Hellerup, Finderup Sogn, Datter af Gaardejer og Sognefoged Anders Hellerup og Hustru Frederikke Jacobsen. Hun tog Eksamen 1907 i Vejle, blev 1. Nov. s. A. Lærerinde i Løvel og flyttede 1. Okt. 1913 til Ørting Skole.

6. Marie Johanne Sivebæk,

1913—17,

f. 26. Aug. 1890 i Silkeborg, Datter af Vognmand Jens Sivebæk og Hustru Jørgine Jørgensen. Hun dimittere-

des 1913 fra Th. Langs Seminarium og blev s. A. ansat i Løvel, hvorfra hun 1. Febr. forflyttedes til Hedensted.

7. Johanne Cathrine Mølgaard Christensen Søby,
1917---19,

f. 14. Maj 1885 i Vonge, Øster Nykirke Sogn. Datter af Købmand Christian Carl Christensen og Hustru Birthe Jensen. 1916 dimitteredes hun fra Th. Langs Seminarium, blev 1917 Lærerinde i Løvel, derefter i Pjedsted og fra 1926 ved Markholt-Olesens Realskole i Fredericia.

Gift 20. Juli 1926 med Niels Albréct Ankjær, f. 30. Apr. 1892 paa Tunø, Søn af Pastor Edouard Emil Ankjær, fra 1897 i Pjedsted og siden 1915 Provst, gift med Johanne Bæklund.

8. Maren Kirstine Frederiksen,
1919--25,

f. 28. Marts 1893 i Nørholm, Datter af Gaardejer Anders Frederiksen og Hustru Ane Kirstine Nielsen. En Broder var Lærer i Aadum til 1928, derefter Præst i Kegnæs, tre Brødre er Lærere i: Breum, Bøstrup og Kaas og en Søster er Lærerinde i Sall. — Hun dimitteredes fra Th. Langs Seminarium 1919 og ansattes s. A. i Løvel og entledigedes 1925. Hun er Formand for Forældreraadet i Løvel.

Gift 26. Aug. 1925 med Landbrugskandidat og Gaardejer Peder Vesterby i Løvel.

9. Marie Poulsen.
1925---28,

f. 25. Febr. 1899 i Sdr. Rind, Datter af Gaardejer P. Poulsen, tog Eksamen i Vejle 1925 og ansattes s. A. i Løvel, entlediget 1928.

Gift 1928 med Boelsmand Carl Balling i Tapdrup, Ejer af fhv. Landbrugsminister Anders Niensens gamle Ejendom.

10. Anna Jacobsen,
siden 1928,

f. 10. Sept. 1896 i Sejlstrup, Datter af Gaardejer Jacob Jacobsen og Hustru Marie Andersen. Var 1914 Elev paa Vraa Højskole og 1921 paa Horne Højskole. Dimitteredes 1927 fra Th. Langs Seminarium, blev Vikar i Udbynder, 1928 konstitueret og fra 1. Maj 1929 fast ansat Lærerinde i Løvel.

Kistrup gamle Skole.

Hauris-Kistrup.

Fra 1737 søgte Børnene fra Hauris-Kistrup til Løvel Skole; men senere, vist efter 1814, holdtes en Omgangsskole her, hvor Læreren fra Løvel underviste to Dage ugentlig, og saaledes var Ordningen 1842, derefter oprettedes en Biskole af Hauris Bymænd, der ved kgl. danske Cancellis Skrivelse af 8. Maj 1845 blev paalagt selv at vedligeholde Skolen; men efter Loven af 6. Juli 1867 overtoges Hauris Skole af Kommunen.

Ved ministeriel Resolution af 7. Sept. 1872 foran-

dredes Biskolen til et selvstændigt Lærerembede for en ugift Lærer med en Løn af ca. 170 Rdl. aarlig. En ny Skole byggedes 1873 i Kistrup af Murer Jespersen. Overlund, der fik 405 Rdl. i Arbejdsløn. Den gamle Biskole i Hauris solgtes til Nedbrydning.

Den nuværende Skole er opført 1921.

1. Rasmus Carl Laursen, 1872—74.

f. 21. Nov. 1847 i Vejle, Søn af Lervarefabrikant Christen Laursen og Hustru Mette Rasmussen. Han oprettede en Pogeskole udenfor Vejle, hvor han virkede eet Aar, 1863—70 Vikar flere Steder, sidst i Randers, dimitteredes 1870 som Privatist i Aarhus, Hjælpe lærer i Løvel under Læreren Sygdom, 21. Dec. 1872 Lærer i Kistrup, 24. Okt. 1874 Andenlærer og Kirkesanger i Vesterø paa Læsø, 11. Nov. 1876 Lærer og Kirkesanger i Testrup. 23. Febr. 1884 i Simsted, 19. Maj 1892 Dannebrogsmænd. Simsted Skole brændte 14. Aug. 1906. hvorefter Laursen holdt Skole i Missionshuset, indtil en ny Skole blev bygget. Han tog Afsked 1. Maj 1907, flyttede til Løgstør, hvor hans eneste Datter da boede, her døde han 26. Juni 1926.

Gift 29. Dec. 1874 med Margrethe Berline Krogh, f. 19. Okt. 1850 i Randers, død 1932 i København, begravet i Løgstør.

Børn: 1) Herdis, gift med Togfører Christiansen. Løgstør, senere i København: 2) Frode, cand. jur.

Fra 1. Nov. 1874 antoges en midlertidig Lærer til en Løn af 12 Rdl. pr. Maaned. samt Bolig og Brændsel.

2. Jens Enevoldsen, 1875—76,

f. 13. Dec. 1851 i Ørsted, Søn af Enevold Nielsen og

Hustru Mette Marie Jensdatter. En Bror var Lærer i Sall og en Søster gift med Lærer Kjellerup i Gjedsted. — Han tog Lærereksamen 1873 som Privatist, blev 6. Febr. 1875 Lærer i Kistrup og fik 50 Kr. i Dyrtids-tillæg, 24. Juni 1876 i Sparkjær, 4. Maj 1879 i Elso paa Mors, her anklagedes han for svigagtigt Forhold og afskedigedes uden Pension 1. Sept. 1883; men der skaffedes intet Bevis mod ham, og han blev »fri for alles Tiltale« og tillagdes en aarlig Understøttelse paa 800 Kr.; men hans Løbebane var ødelagt.

3. Niels Christiansen,

1876—83,

f. 26. Nov. 1852 i Vorde, Søn af Husmand Chr. Jensen og Hustru Else Marie Nielsen, havde ingen Eksamen, men havde været paa Højskole og konstitueredes 1876 i Kistrup, fik fast Ansættelse 9. Febr. 1878, 17. Sept. 1883 Lærer i Gørup-Lille Thorup, 1897 i Svingelbjerg, entlediget 31. Marts 1916. Han virkede tillige som Indremissionær og har skrevet en Del Bøger i jydsk Mundart. Død 14. Nov. 1933.

Gift 16. Apr. 1878 med Mette Kirstine Christensen, f. 26. Marts 1858 i Skals, Datter af Lærer Chr. Andersen ved Skringstrup Biskole og Hustru Johanne Jensen.

4. Hans Kristian Sigurd Arensbach,

1884—90,

forflyttedes til Pederstrup, se der!

5. Peter Madsen,

1891—92,

f. 10. Jan. 1867 i Rønnede, Søn af Landpost Hans Madsen, dimitteredes 1888 fra Jonstrup Seminarium, blev derefter Vikar Staunstrup og Vammen, 18. Marts 1891 Lærer i Kistrup, 25. Juni 1892 i Staunstrup, entlediget

1. Nov. 1929, flyttede til Everdrup og døde 7. Marts 1933. — Lærer Madsens Kaldelse til Kistrup lød paa, han skulde undervise tre Dage ugentlig i Løvel Skole.

Gift 23. Aug. 1892 med Petra Bjørn, død 1933, en Datter af Lærer Jens Johansen Bjørn i Vammen og Hustru Abelone Henriksen Sundstrup, der var Gaardmandsdatter fra Rødding.

6. Jens Mortensen,

1892—96,

f. 27. Nov. 1869 paa Fur, Søn af Husmand Morten Mikkelsen og Hustru Mette Jeusdatter. Han dimitteredes 1889 fra Ranum Seminarium, blev i Sept. 1889 Hjælpe lærer i Nr. Kongerslev, fra Marts 1891 Soldat, blev Korporal, 31. Aug. 1892 Lærer i Kistrup, i Dec. 1896 Førstelærer i Mammen, 12. Febr. 1907 i Ørum Sønderlyng, entlediget 30. Nov. 1934.

Gift i Apr. 1896 med Kristine Pedersen, f. 18. Nov. 1872 i Fovlum, Tjele, Datter af Købmand Jørgen Gad Pedersen og Hustru Olivia Christensen. Hendes Søster var gift med Lærer N. Nielsen, se Løvel!

Børn: 1) Jørgen: 2) Meta: 3) Olga: 4) Ellen.

Niels Peter Klitgaard

en Lærersøn fra Lyngs i Thy, kaldedes i Jan. 1897 til Lærer i Kistrup, men modtog ikke Embedet og blev Lærer i Vejle.

7. Hans Peder Pedersen Haahr,

1897—1901,

f. 3. Febr. 1783 i Egtved ved Kolding, Søn af Husmand og Skrædder Jørgen Haahr, dimitteredes 1893 fra Odense Seminarium, blev derefter Vikar i Seest og Hover, 2. Apr. 1894 Tredielærer og Organist i Vejlbj ved Aarhus, 1897 Lærer i Kistrup, 1901 i Fraugde ved

Odense, 1903 i Alume ved Hillerød og 1910—32 i Herstedøster ved Glostrup. Forfatter af flere Skolebøger m. m.

Gift 3. Maj 1901 med Karen Astrid Nielsen. f. 1. Okt. 1879 i Skørringe Bryggeri ved Maribo.

Kistrup Skole.

8. Niels Peter Thougard,

1. Dec. 1901—1. Apr. 1902.

en velkendt Mand paa Egnen.

9. Anne Katrine Marie Lund,

1902—21.

f. 27. Dec. 1868 i Sønderjylland, hvor Faderen var Gaardejer, havde kun Halvdimension, 10. Jan. 1901 konstitueret Lærerinde i Trabjerg ved Holstebro, 7. Apr. 1902 konstitueret og 1903 fast ansat Lærerinde i Kistrup, entlediget 1. Febr. 1921 paa Grund af Tuberkulose, død i Viborg.

10. Otte Jacobsen.
siden 1921,

f. 14. Sept. 1894 i Assing, Søn af Gaardejer Chr. Vestergaard Jacobsen og Hustru Ane Jensen. Broderen Lærer Vestergaard Jacobsen, se Løvel! — Han dimitteredes 1916 fra Nr. Nissum, blev Vikar i Knaplund, Soldat, og siden 1. Maj 1921 Lærer i Kistrup.

Gift 6. Marts 1921 med Marie Sofie Andersen, f. 9. Apr. 1898 i Kibæk, Datter af Bager C. Andersen.

Pederstrup Skole.

Pederstrup.

Fra 1737 hørte Sognet til Løvel Skole, 1792 fik man Omgangsskole og fra 1809 undervistes i Lærerens eget Hjem. Pederstrup fik sit første selvstændige Skolehus efter Lærer Thorups Afgang. Den nuværende Skole opførtes 1893. — Ved Udsiftningen af Byens Jord udlagdes en Skolelod paa 16 Tdr. Land, den solgtes 1933 til et Statshusmandsbrug.

1. Jens Sørensen, 1792—1824.

f. 1758 vist i Pederstrup som Søn af Søren Jensen, han var »hverken Student, Seminarist eller undervist af Præsten, men duelig Skolelærer, der forhen har øvet Skrædderhaandværk!» 1792 blev han Sognets første

Skoleholder og fra 1809 tillige Degn. Han kaldtes »Den historiske Skrædder« paa Grund af store historiske Kundskaber. Den 4. Juli 1824 gik han ud i Haven for at sove Middagssøvn under et Pæretræ, han vaagnede ikke mere, han var sovet ind i Døden.

Gift med Birgitte Pedersdatter, f. 1745.

Børn: 1) Søren, f. 1786, var 1820—39 Lærer i Nørre Vinge, og hans Søn blev Lærer i Mammen 1850, men døde allerede 1853; 2) Peder, blev 1829 Lærer i Rødning, se der!

Jens Sørensen og Hustru findes ikke i Folketællingen 1787 som boende i Pederstrup, og Sønnen, Peder, der angives at være født i Pederstrup 1789, findes ikke i Kirkebogen, saa Jens Sørensen har nok ikke boet her før 1792.

2. Christopher Thorup,

ca. 1824—44,

f. 1774—80 i Ulbjerg, men ikke indført i Kirkebogen. blev ca. 1824 Lærer og Kirkesanger i Pederstrup, entlediget 1844 og døde 17. Okt. 1852 af Alderdom og Svaghed.

Gift med Maren Jensdatter, f. 1795 i Farsø, Datter af Jens Oustrup, døde 16. Jan. 1852 af Brystsvaghed.

Børn: 1) Christen, f. 1831; 2) Gjertrud Kjerstine, f. 1836, død 1837.

3. Peder Johansen,

1844—52,

f. 17. Juni 1819 i Holsted, Ribe Amt, Søn af Johan Christensen og Grethe Jepsdatter. Han dimitteredes 1843 fra Lyngby Seminarium, blev 29. Dec. 1843 Hjælpepæler i Sdr. Rind, 24. Sept. 1844 Lærer og Kirkesanger i Pederstrup, 4. Aug. 1851 i Dølby, entlediget 1. Maj 1880, flyttede til Skive og døde der 27. Nov. 1886.

Gift 29. Dec. 1843 med Maren Lauridsdatter, f. 3. Okt. 1817 i Yderik, Thostrup Sogn, Datter af Gaardejer Laurids Nielsen og Hustru Mette Jensdatter. Hun døde 7. Febr. 1876 efter langvarig Svaghed, Astma. De er Bedsteforældre til Læge M. Roslev, forhen Viborg.

4. Anders Nielsen, 1852—90,

f. 3. Apr. 1830, Søn af Husmand Niels Andersen Degn, var først Snedker, dimitteredes 1852 fra Ranum Seminarium, blev 23. Sept. s. A. Lærer og Kirkesanger i Pederstrup, Dannebrogsmænd, entlediget 30. Sept. 1890, flyttede til Viborg, hvor han døde 30. Okt. 1896 og begravedes paa Viborg Kirkegaard. Der er en Mindesten paa hans Grav.

Gift 28. Apr. 1854 i Tjele med Petrine Pedersdatter, f. 28. Marts 1830, Datter af Gaardejer Peder Jacobsen i Fovlum, død 6. Juni 1904 i Viborg. — Lærer Nielsen og Hustru angives at være født i Tjele, men deres Fødsel er ikke indført i Kirkebogen.

Børn: 1) Niels Peter; 2) Niels; 3) Carl Johan; 4) Anton; 5) Peder, blev 1882 Lærer i Lading, senere i Gudum ved Aalborg.

5. Hans Kristian Sigurd Arensbach, 1890—95,

f. 16. Aug. 1856 i Børglum Skole, Søn af Lærer Jens Jørgen Arensbach, hvis Fader ogsaa var Lærer i Børglum. Han og Lærereksamen fra Blaagaard 1882, blev 1883 Lærer i Skovsgaarde-Elsegaard, 1. Jan. 1884 i Kistrup og 14. Dec. 1890 i Pederstrup, hvor han døde 31. Maj 1895 af Tuberkulose.

Gift med Kirstine Israelsen, f. 1864, blev efter Mandens Død Bestyrerinde paa Ore Asyl og levede 1935.

En Datter blev Lærerinde i Vordingborg 1917.

F. Chr. Sørensen,

f. 29. Aug. 1870, ueksamineret, var Hjælpe­lærer i Pederstrup under Lærer Arensbachs Sygdom og vikarierede her efter dennes Død, indtil han 27. Juli 1895 konstitueredes som Lærer i Nonbo.

6. Peder Jensen,

1895—99,

f. 31. Aug. 1860 i Fovlum, Tjele, Søn af Gaardejer Jens Chr. Christensen, dimitteredes 1881 fra Ranum Seminarium, blev 9. Sept. 1882 Lærer og Kirkesanger i Finderup ved Viborg, 7. Febr. 1885 i Rød­ding og 20. Aug. 1895 i Pederstrup, hvor han døde 12. Okt. 1899.

Gift 1. Sept. 1885 med Emilie Natalie Sofie Kjerulf, f. 16. Aug. 1864 i Frederiks, Datter af Lærer Carl Villh. Fr. Kjerulf i Frederikshede Skole og Hustru Bolette Laurine Walsted.

Efter Mandens Død sad Fru Jensen med 175 Kr. i Pension + 25 Kr. til hver af de 7 Børn. Hun boede først i Pederstrup, dernæst i Møldrup, saa i Frederiks, hvor hun bestyrede Telefoncentralen; senere drev hun en lille Købmandshandel i Hjørring, var en Tid Uddeler i Ilbro Brugsforening og boede sidst hos en Datter, der er Bogholderske ved Vendsyssel Tidende. Fru Jensen døde ved Nytaarstide 1934.

7. Jens Christian Jensen,

1900—08,

f. 30. Sept. 1875 i Sinnerup, Ydby, Søn af Husmand Jens Jensen gift med Ane Marie Poulsen, blev dimitteret 1896 fra Nr. Nissum og ansattes 15. Okt. s. A. som Hjælpe­lærer i Ny Sogn paa Holmsland, 5. Jan. 1897 Lærer i Gjørup i Thy, 26. Jan. 1900 i Pederstrup, 1. Jan. 1908 i Vejlbj ved Allingaabro, hvor han 1912 afskedigedes efter Skolelovens § 8, var dog Vakancelærer i Embedet, 1. Sept. 1912 Vakancelærer og 3. Jan. 1913

fast ansat i Grove, hvor han virkede til sin Død 6. Aug. 1935. Han er begravet i Grove og en smuk Mindesten viser Stedet.

Gift 4. Jan. 1898 med Karoline Amalie Wolder, f. 12. Maj 1870 i Flønder, Datter af Gaardejer Peter Wolder. Separation 1911, Skilsmisse 1925.

Gift anden Gang 24. Juli 1925 med Thora Marie Mikkelsen, f. 22. Apr. 1900 i Staulund, Haderup, Datter af Husmand Iver Mikkelsen.

Ovennævnte Biografi er meddelt af Lærer Jensen selv.

N. A. Gorm,

var Vakancelærer her fra 10. Febr. 1908.

8. Christen Christensen Dalum,

siden 1908,

f. 10. Febr. 1875 i Brorstrup, Søn af Gaardejer Christian Dalum og Hustru Marie Iversen, dimmitteret 1899 fra Ranum Seminarium, blev derefter Hjælpe lærer i Vedsted i Vendsyssel, Vikar fl. Steder, Soldat, 1. Febr. 1902 Lærer i Visse ved Aalborg, 1. Febr. 1905 Første lærer i Aasendrup ved Løkken og 1. Juni 1908 i Pederstrup.

Gift 3. Juli 1903 med Ane Inger Birgitte Olesen Dalsgaard, f. 24. Apr. 1880 i Løvel, Datter af Gaardejer Ole Sørensen Dalsgaard og Hustru Ane Kirstine Nielsen Saaby.

Lærerpersonalet 20. December 1937.

75

C. Dalum,
Pederstrup.

Vestergaard Jacoben,
Løvel.

O. Jacobsen,
Kistrup.

Frk. Jacobsen,
Løvel.

L. P. Jensen,
Rødding.

C. Christensen,
Ingstrup.

Fru Christensen,
Ingstrup.

Frk. Laustsen,
Rødding.

Mel.: Jens Vejmand.

For Sekler to tilbage i Bondens dybe Muld
 Vi planted Kundskabstræet, der Frugter bar som Guld:
 Vor gamle Landsbyskole med Børn og Landsbydegn
 Skal højt i Ære mindes i Dag i Festens Tegn.

Vor gamle Landsbyskole tog Folkets smaa i Favn
 Og gav dem Del i Lyset og Lyst til Herrens Navn.
 Vor Degn sit Dagværk endte i Skolen med en Sang.
 Han gik til Højtidsmessen, naar Kirkens Klokke klang.

Vor gamle Landsbyskole bar til os alle Frugt.
 Den gav vor Ungdom Kundskab saavel som Vidoms
Tugt.

Den gamle Degn i Skolen var Bondens gode Ven:
 I Sorg som Glædens Stunder han gik til Degnen hen.

Vor gamle Landsbyskole i tvende Hundredaar
 Har stridt for Folkelykke, i Kundskab højt den staa.
 Maa Landsbyskolens Fremtid paa Fortids Grund kun
staa,

Da Livets rene Kilder vor Ungdom finde maa.

C. Christensen.

Rødning—Løvel—Pederstrup Kommunes
Skolekommission

den 20. December 1937:

Niels P. Thougard,
Formand.

Pastor Rosager-Hansen,
Næstformand.

Peder Andersen.

Søren Sørensen.

Johannes Jensen.

Rødning—Løvel—Pederstrup Sogneraad

den 20. December 1937.

Niels P. Thougard,
Formand.

M. C. Overgaard,
Næstformand.

Thomas Jensen,
Kasserer.

Jens Jensen (Møller). Ejner Sørensen.

Mads Hansen. Søren Kr. Søndergaard.

Jens Nielsen. Lauge Trangbæk.